

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZAM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE,

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évt. 218. szám

Szerda, 1927 szeptember 28

Jézus lelke ihlette meg szombaton és vasárnap Erdély katolikus társadalmát

A csikszeredai nagygyűlés impozáns lefolyása — Komoly munka, nagyjelentőségű indítványok a szakosztályok gyűlésein — A szociális osztály a nevelés, a lélekmentés és a szesz ellen való küzdelem műdjait tárgyalta — Zarándoklás Csiksomlyóra — Tízezerre menő hívő vett részt a nagygyűlésen

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok küldött munkatársától. Ebben a rejtőnemes tülkedő világban, amelyben minden ember nagyon boldog akar lenni, s megragad minden eszközt, hogy vagyonihoz, hatalomhoz, minél korlálatlanabb vezető szerephez jusson, mikor az eszközök megválasztásában nem kényes, önzés, gyűlölet, nagyravágás a fegyvere, büntől szennyes kéz, sokszor vér tapad ahhoz a lépcsőhöz, melyen a boldogság-hoz akar jutni, s még sem tud odáig jutni, mert pályája közepén kétségbeesetten összeroppan, ebben a Mammonimádó világban vigasztaló jelenség a vallásos megmozdulásnak minden bizonyossága.

A katolikus népgyűlés gazdag programját valóban Jézus szelleme töltötte be.

Míntha kétezer évvel ezelőtt mondott isteni szavai hangzottak volna fel újra: — Jőj-jetek hozzám, akik terhelve vagytok!... En vagyok az út és az élet. Míntha hallottuk volna a hegyi beszéd íntelmeit: Az éhezőknek ételt adjatok, a szomorúakat vigasztaljátok, a betegeteket gyógyítsátok.

A kongresszusnak már első napján nem csak bő lelkitáplálékhoz juthatott a lelkiség éhező, hanem a népszövetség kiváló munkásai sok gyakorlati eszmét is fölvetettek. Rámutattak a katolikus társadalom betegségeire, de rámutattak a kóros állapotok biztos gyógyszereire is.

A szociális szakosztály ülése

Szombat déluán 3 órai kezdettel Mayer Antal nagyváradi egyházi kormányzó nyitotta

meg a szociális szakosztály értekezletét a gimnázium hatalmas tornatermében, mely szorongásig megtelt érdeklődő közönséggel. A megjelentek száma több ezerre tehető, úgy, hogy a teremben az óriási tömeg nagy része nem fért be.

— Meleg érdeklődéssel figyelem a jelen század korszakalkotó műveit, — kezdte megnyitó beszédét Mayer Antal egyházi. — De mélyen számakozom az emberiségen, mikor látom, hogy a nagyszerű találmányok nem tudják megakadályozni az ember bukását az örvény felé, mikor látom, hogy a keresztény intézményeket legázolják, s társadalmunk zűlésbe indul. Recsegnek, ropognak az erkölcsi és gazdasági élet alapjai. Megállapíthatjuk, hogy van haladás az anyagi tudomány terén, de az erkölcsi világban flyent nem találunk. A pénzimádás örölete, az eszményiség hiánya ez a szignatúra ennek a

korszaknak. Haladunk a tudományban, a gépiparban, a gyárak ezreit állítják fel egymás után, de ki törődik az iparosnak s a munkásnak lelkével? Az emberiség zöme az élvezetek habzsolásában: a nyomoruság gyermeke. Mindenki igyekszik gyorsan élni, de csak testével törődik, lelkét semmibe sem veszi. s gyors léptekkel az erkölcsi tönk szélére rohan, ahonnan alig van visszatérés. Mikor aztán reményvesztetten belátja, hogy csak fényes fantomok után szaladt, öngyilkosságban keres menekülést. A társadalmi rend összeroppanását csak az a katolikus egyház tudja megakadályozni, mely térdre borul Krisztus és tanítása előtt. Hatalmasan kell lobogtassuk a hit fátylóját, mert a társadalmat az utvesztőből csak az erős hit vezetheti ki, csak ez mentheti meg a felbomlástól.

Egyetlen egy tehetség se kallódjék el

Az élénk tapssal fogadott megnyitó beszéd után Szemlér Ferenc brassói gimnáziumi igazgató tartotta meg előadását: »Tanulóiink helyzete és jövője« címmel.

— Ha Románia magyarsága nem akar elveszni, — kezdte meg előadását Szemlér Ferenc, — akkor mindennél többre kell becsülnünk jövőnk reményességét, a gyermeket. Ezt kell minden áldozatkészségünkkel testben és lélekben erősíteni. Nem szabad engednünk, hogy csak egyetlenegy tehetség

is elkallódjék s idő előtt derékba törjék ki zárólag azért, mert szegény a szülő, s nem bírja a tanítás költségeit. Falun is, városban is az egyházközségek közületének kellene a lehetőség szerint egy vagy több tehetséges szegény tanulót taníttatnia és fölnevelni. De legyenek azok a házaspárok is áldozatkészek, akiket az Isten nem áldott meg gyermekkel. Kötelezettségek nélkül ne éljen itt közöttünk senki önös életet. Akinek az Isten vagyont adott, azoknak vállalnia kell legalább egy tehetségesebb gyermeknek gondos fölnevelését. Anyagilag kell támogatni ifjainkat, új alapítványtevőkre van szükségünk, akik a mai helyzethez mért kénességgel adják Isten nevében az alapítás tőkéjét. Szükséges lenne a műkedvelői előadások tiszta jóvedelmének egy hányadát a szegényebb tanulóknak számára juttatni. A különféle közületek rendszeres tehervállalása is kötelező volna. Az évi, havi, heti, napi jóvedelem egy részét a jó ügy szolgálatára kellene áldozni. A végrendeleteknél sem szabad megfigyelkednünk a gyermeknevelésről. Ne dobjunk ki ezeket fényes temetésekre, s tegyük végre valahára általánossá ilyen alkalmakkor a korszorumeváltást. És mi lenne, ha a halotti torok kidobált költségeit gyermekeink megmentésére fordítanánk? A test mellett mindig ott van a legnagyobb érték: a lélek. Ennek megmentésére semmiféle áldozat sem sok. Papok, tanítók, tanárok, ügyvédek, orvosok, mesterek, nők és férfiak együttes munkálkodására van szükség. Csakis így menthetjük meg a jövőt és az életet: a gyermeket s a tanulót.

A javaslatot, amelyhez többen hozzászóltak apróbb módosítással elfogadta a közület.

A primadonna sikere

mindennap újra kezdődik, de újra kezdődik a küzdelem is a sikerért, mert a közönséget mindennap újra meg kell hódítani. A kereskedő is csak ezen a módon haladhat előre. Ha nem próbál mindennap valami újat, akkor le kell maradnia a nagy versenyben. A kereskedő a hirdetésekben keresztül szól a közönséghez s ezért van rá nézve ma a hirdetésnek a legnagyobb jelentősége, feltéve hogy jó helyen és megfelelő formában hirdet. Hirdessen a Brassói Lapokban, hogy fáradozásai ne maradjanak eredménytelenek. A Brassói Lapok biztos lehetőségeket nyújt a legáltalánosabb vevőközönség meghódítására.

GAZDASÁGI HÖMÉRŐ

A lej mára esett.

Száz lej Zürichben

3*21 1/2 svájci frank.

100 lej 0.6225 dollár	1 dollár	161 1/2 lej
100 lej 2 shilling 7 p.	1 angol font	787 1/2 lej
100 lej — pengő	1 pengő	28.30 lej
100 lej — arany	1 márká	38.58 lej
100 lej — cseh kor.	1 cseh korona	4.80 lej

1 svájci frank 31.20 lej

Terménypiaci

Irányzat nyugodt.

Buza (77 kg, 5-6% idegen, hajón) 730, árpa 590, zab —, tengeri 490 lej.

Liverpool: Buza irányzat szilárd. Októberi 10.4, decemberi 10.3 3/4, márciusi 10.3 3/4.

Budapesti terménypiac

Irányzat változatlan. Buza —, rozs 28.25-28.40, zab 22.50-22.75, tengeri 24.50-25, repce 46-47, korpa 12-12.50.

Készítsük elő a munkásifjakat a családi életre!

A következő előadó Oswald Pál nagyváradi káplán, legényegyleti igazgatója. Na gyon érdekes és tanulságos beszédet mondott: "Ezer derék legénynek testvéri üdvözlését hozom két városból. Ezek mindnyájan azzal a reménnyel vannak eltelve, hogy a legényegylet fehér zászlóját csakhamar Erőy minden városában kibontják, s az egész ország katolikus munkás és iparosifjúsága csatlakozni fog hozzájuk közös céljaik elérésére. — Kölnben a minoriták temploma előtt van egy nagy bronz szobor. Azt mondhatjuk róla, hogy ez a szobor bronzba öntött apotheosis az iparvilágnak. Egy katolikus pap Kolping fog keret egy munkás legénnyel.

Kolping krisztusi szeretetből lángoló szívéből pattant ki a legényegylet eszméje. A legényegyletet mai formájában és szabályait ő szervezte. Kolping Adolf Köln közelében Kerpenben született, ő maga átélte a tanonc és a legény nehéz helyzetét, amelyben 23 éves koráig üzte a cipész mesterseget. 24 éves korában kezdte a gimnáziumot tanulni, s később vasakarattal az egyetemi tanulmányokat. Tanulmányai befejeztével papi pályára lépett. 1845-ben Kölnben pappá szentelték és 32 éves korában elberfeldi káplán lett. Kolping saját tapasztalataiból tudta, hogy a mesterlegények erejét, izmát, mindenki felhasználja, de azok lelkeivel senki sem törődik. A mesterlegény ki van zárva a családból, neki csak a mester műhelyében van helye. A vándorló legény pedig ki van dobva a világba, rajta senki sem segít, de viszont rossz társaságokba keveredve, erkölcsileg, anyagilag tönkremegy. E bajokon akart segíteni Kolping, akinek munkájára az Isten különös áldása szállott. 1849-ben szegényes szobácskában, szerény lámpavilág mellett két mesterlegénnyel alapította meg a kölni legényegyletet, s ma már három palotája van a kölni legényegyletnek 600 legény bennlakásával. S mikor a legényegyletek atyja 1865-ben meghalt, 410 városban 60000 tagja volt

már a legényegyletnek. Ma 1800 legényegylet van a világ legkülönbözőbb részeiben. A tagok száma körülbelül háromszázezer iparossegéd. Több mint 500 legényegyletnek van saját háza. A legényegyletek legújabb virága az erdélyi legényegyletek szövetsége, mely az elmúlt év december havában alakult meg Nagyváradon. A legényegylet célját megadja Kolping e szavakkal:

Az egyesületi élet legyen előkészülete az ifjunak a családi életre.

Tehát az iparosifjat érett, művelt és istenfélő jámbor emberé kell nevelni. Végtelenül szomorú tudni azt, hogy sok faluban és városban a katolikus serdült ifjat legényegylet híján a korcsmáros neveli. Nekünk nem szabad tovább ölbetett kézzel nézni azt a lélekrontást, ami a gyárakban, műhelyekben és munkásotthonokban folyik. Ha sikerül Kolping eszméinek megnyerni az iparos és munkásosztályt, akkor a mai kor társadalmának legmérgesebb kelevényét fakasztottuk fel. Ki ne tudná közülünk, hogy Hollandiát a világháború utáni forradalomtól Nolens preláus mentette meg a katolikus munkás és legényegylettekkel. A vöröspokol tüze még nem aludt ki. A vörös rém még mindig kísért. A láva csak vissza van parancsolva a kráterbe; de benne-lenni izzik minden és kitörhet, ha rá nem csapoljuk az élet kijózanító vizét. A katolikus legények az élet munkásai, s

ha fennáll Moszkvában a halál internacionáléja, akkor szükség van az élet internacionáléjára is.

Gyárfás Elemér dr., Olasz Péter jezsuita atya, továbbá Szilágyi M. Dózsa hozzájárulása után a szakosztály gyűlése magáévá teszi Oswald Pál indítványát, s elhatározza, hogy minden városban megszervezik a legényegyleteket.

Mentsük meg a székely leányokat!

A leányvédelem feladatának fontos kérdését Csáthary Adél nagyváradi szociális nővér fejtegette. Szerinte a leányvédelmet — különösen a szegényebb székely leányokra vonatkoztatva, két irányban kellene kifejteni. Először is a leányokat a falvakban háziiparrai foglalkoztassák. Ennek az akciónak erkölcsnemesítő hatására kitűnő példa Csikszentkirály, ahol ügybuzgó lelkek csipkeverőgyárat létesítettek az alsóbb néposztály leányai számára. A másik irány az volna, hogy a városokban cselédotthonokat állítsanak föl. A cselédeknek beálló leányok pedig az illetékes plebánostól ajánló levelet vigyenek magukkal a cselédpatronáznak, a melynek tagjai felváltva, már a vasúti állomásoknál végigkísérik őket a cselédnek szerződő leányokat.

Szilágyi M. Dózsa igazgató Adél nővér határozati javaslatára megjegyzi, hogy a mai vezetőik csekély száma s a pénztelenség miatt a leányvédelmet nagyon nehéz megoldani. A leánynevelést otthon a családban kell elvégezni.

Grácz Vince és György Gábor lelkészek nevelő kurzusok tartását, cselédotthonok létesítését ajánlják. Szemlér Ferenc cselédközvetítő irodát kíván különösen Brassóban, mely város a székely cselédleányok felszívó központja. Kijelenti egyszersmind, hogy az erkölcsi mentésben leginkább a szülőkre váró feladat.

Dr. Hinléder Ákos (Székelyudvarhely) Adél nővérnek válaszolva, teljesen egyetért vele és ő is hangsúlyozza, hogy a szegényebb sorsú székely leányt a háziipar szélesebb körű fejlesztésével, otthon lehetne marasztalni. De nálunk a világhírű székely háziipar pangásnak indult. Most már csak jó hírre áll fenn. Ennek az állításnak igazolására felhívja, hogy idegenek is keresik a székely kézimunkákat és csodálkoznak rajta, ha éppen a székelyföldön nem kapnak ilyet. A székely háziipari munkát szervezni kell, hogy kivándorlás helyett a székely férfiak ezek árusításával járassák be az országot és a külföldet is.

Ikrich Augustina (Temesvár) szociális nővér indítványozza, hogy minden egyházmegye területén szervezzék a nővédelem érdekében titkárságokat, amelyeket próbaidőre töltsenek be szociális érzékű tanítónőkkel.

Ezek lennének a világi apostolkodás munkásai, s a szociális missziók segítőitársai.

Bíró Lajos tanár a leányvédelemre nézve hosszabb határozati javaslatot ad elő, a melyet a szakosztály egyhangulag elfogad.

Elszánt harc a szeszes ital ellen

A tárgysorozat utolsó pontja volt Bálint Vilmos csikszenttamási lelkész előadása a szeszes italok erkölcsi és anyagi pusztításáról. Kiváló vegyészek, orvosok és pszichiáterek tapasztalatai és kísérletei nyomán kimutatja, hogy milyen nagy méreg az alkohol. Erősítő hatása csak látszólagos. Alkohol fogyasztás után a munka először emelkedőben van, de rövid idő múlva már visszaesés áll be, s a végén az alkohollal végzett végeredmény jóval kevesebb lesz, mint az alkohol nélküli munkáé. Parkes angol orvos nagyobb munkás csapatot kísérletezett. A munkásokat két csoportra osztotta: egyik az ivóké, másik a »szárazok« csoportja, akiknek a kísérletezés ideje alatt szeszes italt nem volt szabad inniuk. Az eredmény a következő: Az ivó csoport az első két órában előnyben volt, de azután lankadni kezdett s estére messze elmaradt a »száraz« csoporttól. Dr. Klumak főorvos katonákkal kísérletezett. Azt állítja, hogy a nem ivók jobban bírják a menetelést, mint az ivók. Hogy a jellemre, erkölcsre, társadalmi jólétre milyen romboló hatással van az alkohol, azt a kórházi rendőri és bünygi statisztikák igazolják a legerősebben. A napi lapok hírviratai elszomorító eseményekkel kapcsolatosan mutatják be az alkohol pokoli hatását. Forel szerint az alkoholt rendszeresen használó szülők gyermekei terheltéssel jönnek a világra. A központi idegrendszer megbetegedései, nyavalyatörés, hüllyeség, elmebaj, idegesség, vitustánc, süketnemaság, görvélykór, angolkór, legtöbbszörre az alkohol következményei. Gladstone Anglia legnagyobb fia kijelentette, hogy a szesz egymaga nagyobb rombolást végez az emberiségben, mint a járványok, s történelmi csapások, háborúk együttevége. Mondja ki a szakosztály közgyűlése, hogy nem akarunk az alkohol erkölcsstelen ivási kényszerének rabja lenni. A szeszes italoktól való

abstinenciát mindjárt kezdjük is meg. A mai naptól kezdve felvesszük az elszánt harcot az erkölcsstelen ivási kényszer ellen. Gyermekeinket, ifjuságainkat alkoholelles egyesületek felállításával mentsük meg a fenyegető veszélytől.

Szabó György főesperes, Olasz Péter és Hinléder Ákos szintén az alkohol veszélyességét mutatták ki. Szilágyi M. Dózsa megemlíti felszólalásában, hogy a budapesti Moravcsik-klinikában alkoholos emberek koponyáját mutogatták neki annak a bebizonyítására, hogy a szeszfogyasztás a csontszövetet is összerombolja. Hinléder Ákos a szeszívás helyett cukrosvíz fogyasztását ajánlja. A háború alatt a németek rájöttek arra, hogy a cukor az ember erejére és kitartására jótékonyan hat.

Miután a szakosztály gyűlése Bálint Vilmosnak indítványát némi módosítással elfogadja, Mayer Antal püspöki kormányzó köszönetet mondva dr. Pacsán Zeno vallásügyi miniszteri tanácsosnak, hogy a kormány nevében a szaktanácskozáson részt vett, a pápai himnusz eléneklése után a gyűlést bezárta.

Tanácskozik a hitbuzgalmi szakosztály

A főgimnázium kápolnájában ugyan csak délután három órai kezdettel tanácskozott a hitbuzgalmi szakosztály Pacha Ágoston temesvári püspök elnökelete alatt.

Pacha püspök megnyitó beszédében hangsúlyozza, hogy német létére szíven fekszik a katolikus magyarság ügye, s a legnagyobb örömmel sietett a székelyek közé, hogy lelki épülésükben ő is osztozkodjék, s hogy a holnapi örvendetes napon, éppen Gellért napján ünnepelhesse meg az első csanádi püspöknek, szent Gellértnek emléket.

Az első felszólaló dr. Lestyán Endre (Nagyvárad) pápai preláthus, aki az oltáregyletek szervezéséről beszélt. Minden katolikus községben meg kell teremteni az oltáregyleteket, s valamelyik egyházmegye központjában meg kell indítani az oltáregyleti lapot.

Frána Péter (Kolozsvár) kereskedelmi iskolai tanár a férfiak pasztorációját sürgette. Minden városban rendezendő egy-egy Szent Ignác-féle lelkigyakorlat, amelyet a férfiaknak három napon át kolostorban kell eltölteniök. A férfikonferenciák rendszeres irányítás alá kerülnek.

Dávid István (Kézdivásárhely) a katolikus nép felvirágoztatásának szükségét hangsúlyozta. Hangjegyes imakönyvek kiadását és terjesztését sürgeti. Balázs András kolozsvári kanonok huszezer lejt ajánlott fel erre a nemes célra.

Inczedy-Joksmann Ödön bejelentette, hogy az országos dalosszövetség jövő évben országos ifju dalosversenyt rendez, amelyen szép régi és új egyházi énekeket fognak előadni. Ez a verseny is buzditóan fog hatni a katolikus népének fellendítésére.

Lukács Mansvet ferencrendi szerzetes a káromkodás megbotránkoztató szokása ellen kelt ki. Huszár Jusztin javasolja, hogy a káromkodó embert minden esetben feltétlenül figyelmeztetni kell büntös kifakadására. A konokul káromkodó mesterembert, vagy kereskedőt pedig bojkottálni kell. Vasárnapként mise után a káromkodások ellen-súlyozására mindig el kell imádkozni az: Alótt legyen az Isten — kezdetű imát.

Pacha püspök záróbeszédében megemlítette, hogy az evangélikus Mackensen tábornok, mikor a világháború közben Temesváron is tartózkodott, ahol a lutheranus templomban mindig együtt énekelt a hívekkel. Ezt a szép példát kellene követnie minden katolikus férfinak.

Pacha püspök a szakosztály gyűlését Földi Ferenc a »Keresztfához megyek« című régi egyházi dalának eléneklése után befejeztette.

Műsoros estély

Este 8 órakor a Vigadó nagytermében műsoros estély volt. A közérdeklődés itt is olyan nagy volt, hogy számosan nem juthattak be az előadás színhelyére. A műsor színvonala a legkényesebb izlést is kielégítette. Előadást tartott Görög Joachim kanonok. Műdalokat énekelt Tauber Mátyás ismer nevű művész, ezenkívül a csikszeredai dalárda és a filharmonikus zenekar nyújtott művelzetet Domokos Péter karnagy ki-tűnő vezetése alatt.

Csikszereda nagy vasárnapja

Szeptember 25-én vasárnap reggel hét óra körül már megindul a mozgalom a csiksomlyói kegytemplom felé. A szekerek, kocsik, autótaxisok fölverve Csikszereda fő-utcájának portengerét, a mind ugyanazon irányban haladó embertömeggel mintha egy végelethetetlen nagy népvándorlás jelenetét tárnák elénk.

Felhöllen az ég. Az ősziverőfény szokatlanul enyhe. Az utsalí fű harmatos. Szébb őszi napot el sem lehet képzelni.

Fél órai gyaloglás után végre kiérünk a kéttornyú régi templomra, melynek nagy terén hullámozik a nép. A hatalmas udvar hátsó részében már felállították azt a podiumot, melyen a nagygyűlés alkalmával a püspökök, az egyházi és világi vezérferfiak valamint a sajtó munkásai foglalnak helyet.

Kilenc óráig a templom úgy megtelt hívekkel, hogy beférő képessége több ezer főre menő tömegnek már nem adhatott helyet.

Harangzugás. Az orgona megszólal. Piros galléros minisztránsok mögött, hosszú, kék dalmányos gyertyavívó diákok, fehér karinges papság, lila galléros kanonokok, akiket Pacha Agoston püspök és Mayer Antal püspöki kormányzó követ. Az oltártól megindulva kettős sorban a megérkező Majláth Gusztáv Károly gróf püspök elé vonulnak a templom kapujáig. Aztán a menet ismét az előbbi sorrendben tér vissza az oltárhoz, de most már Majláth püspök van a menet legvégén, s apostoli áldását adja a templom két oldalán letérdelő népsokaságnak.

Kezdetét veszi a vasárnapi istentisztelet. Felzug az ének a székely nép törhetetlen hitével. Nők, férfiak hangja összecsendülve lebegi, hullámozza körül a hét oltárt és szűz Máriának ősi szobrát, mely a főoltár fölött áll.

Szent mise után Irsik Lajos jezsuita atya mondott magas szárnyalású beszédet, mire következett Majláth püspök pápai áldásának kiosztása. Ezzel az istentisztelet befejezést nyert.

A román. kath. nagygyűlés

11 órakor a közönség a templomból kivonult a térre, hogy a nagygyűlés szónokait meghallgassa.

Többek becsülése szerint a megjelentek száma mintegy tízezer ember lehetett.

Az emelvényen leterített asztal mellé elhelyezkedett a három püspök. Kivülük tőlük jobbra és balra ülnek Karácsonyi János nagyváradi címzetes püspök, Zomora Dániel gyulafehérvári nagyprépost, Kovács Gyula kanonok Szatmár megye képviselője. Balázs András preláta, Trefan Leonárd Ferencrendi szerzetes, Szilágyi M. Dózsa premonstrói kanonok, Görög Joachim örmenyszenttartású kanonok, a világiak közül Betegh Miklós az országos Népszövetség elnöke, Gyárfás Elemér dr. szenátor (Dicsőszentmárton), Szoboszlai László képviselő (Nyárádszereda), báró Szentkeresztthy Béla, Hinléder Béla dr. (Székelyudvarhely), Inczedy Joksmann Ödön dr. (Kolozsvár) a Magyar Párt alelnöke, valamint Fejér Sándor volt alispán, a csikszeredai népszövetség elnöke.

Gróf Majláth Gusztáv Károly megnyitja a gyűlést. Azért imádkoztam ma az oltárnál — jelentette ki a püspök megnyitó beszédében — hogy a mai nap mindnyájunk részére a kegyelem és vigasztalás napja legyen, mely jó emléket hagyjon lelkünkben, s megerősödjön a testvéri szeretetben világi és egyházi kötelességeinknek könnyebben megfelelhessünk. Mielőtt a szót átadnám az előadó uraknak, nagyon kegyelmes kötelességnek kell eleget tennem. Mióta Ferdinánd király meghalt, nem volt alkalom hűveimnek ilyen nagyszámú közönsége előtt megjelenni. Ez az ünnepély alkalmas arra, hogy megemlékezzünk elhunyt királyunkról, aki mint hű katolikus, mélységes áhitattal ragaszkodott egyházához. Kérjük az Istent, hogy adjon neki örök nyugalmat, s lelje meg földi szenvedéseinek mennyei koronáját. Együtt éljünk a kis Mihály királlyal, s kérjük a Mindenhatót, hogy őfelségét mindig jó tanácsosok vegyék körül, hogy legyen majd megértő szíve az ő népeihez, s kövesse mindezen nagyapja példáját. (Eljenzés.)

Ezután hálás köszönetet mond két püspöktársának, akik a szomszéd egyházmegyék-ből a kongresszusra fáradtak, s testvéri szeretettel csatlakoztak hozzánk, hogy ezzel is kimutassák azt az egységet, mely erőnknek

egyik alapja. Köszöni a kormányt, hogy képviselőjében elküldte a nagygyűlésre dr. Puclisan Zeno miniszteri tanácsost, aki a kongresszus lefolyásából megállapíthatja, hogy amikor a katolikus egyház saját erőinek megszilárdításán dolgozik, akkor egyegyszersmind az ország konszolidációja érdekében is sokat tesz. Ezután meleg szeretettel üdvözli a megjelenteket.

Házasságot kötöttem Erdélyvel!

Ekkor váratlanul feláll Fejér Sándor, s mint a csikszeredai kath. Népszövetség elnöke Majláth püspököt 63 éves születésnapja alkalmából üdvözli. — Harminc év óta kötöttünk el — mondta Fejér. — s jószág atyai odaadással a hitméltyítés terén elvülhetetlen érdemeket szerzett. Szomorúan olvastuk egyik-másik napilapból, hogy esetleg elvesztjük főpásztorunkat, akit állítólag a magyarországi hercegprímási székbe kandidáltak volna, de nemsokára örömmel vetjük tudomásul kegyelmes atyánknak azt a kijelentését, amelyet Duca miniszternek tett a napokban, hogy: Erdélyben maradok, mert házasságot kötöttem Erdélyvel. (Szünni nem akaró eljenzés!)

(Majláth püspök Pacha Agost dr. és Puclisan Zeno dr. felé halkan, kissé csodálkozva jegyzi meg: Én erről senkinek sem szóltam, csakis Ducának, a hír mégis elterjedt.)

Puclisan Zeno dr.: A Brassói Lapok hozta legelőször!)

Fejér: Fogadjuk meg mi is, hogy tántoríthatatlanul kitartunk főpásztorunk mellett gyermeki ragaszkodással vesszük körül fenn-

A román. kath. autonomia védelme

Majláth püspök reflektálva dr. Balázs András beszédére, különösen arra figyelmeztet, hogy mindenki tisztelje a román katolikus egyház autonomiáját, védje azt meg egy a községekben, valamint a városokban. Ajánlja püspöktársainak is, hogy egyházmegyéikben léptessék be azt az autonomiát, mely az erdélyi püspökséget századok óta munkaképesebbé tette.

Ami leomlott, azt újra kell építeni

Trefan Leonárd: Építenünk kell. Ami leomlott, azt kell újra felépíteni. Egy erdélyi szellemi vezér ezelőtt jó néhány évvel szomorúan beállított hozzám s a következőket mondta:

— Minden összeomlott. Nem hittem volna, hogy ezt megérjük. A szabadkőművességnek ezt a szimbólumát s itt átadta nekem ezt a kalapácsot (felmutatja) önnek adom. Tegye el emlékül! Nem mentünk vele semmire!

S én akkor azt feleltem neki: Kalapácsal nem lehet építeni, csak egyedül a kereszt jegyében. Nekünk, erdélyi katolikus magyaroknak közünk van a magyar faj szerencsétlen sorsához. De éppen ezért izes gyűmölcsöket kell termesztünk itt, nehogy a fa az evangélium szerint tüzzre vettessék.

Sokat kell építenünk, de sokat kell rombolnunk is. Krisztus keresztjével kell megmentenünk a székely leányok export becsületét, s földig le kell rombolnunk becsületük mászarszékét. Gyergyó egyes falvaiban már üresek a bölcsők. Ez az új helyzet már impot Párisból, amelyet Krisztus keresztjével kell megváltoztatnunk. A Szivek harcat s egyéb ponyva férchalmakat, amelyek irtózatossá népromboló munkát végeznek, vessétek tüzzbe. A millenisták, adventisták erkölcsű felfogásait ne engedjétek lelketekhez ferközni, még akkor sem, ha dollár ígéretésekkel kecsegtetnek. Nem mi szítjuk a gyűlöletet, hanem ők, akik minket ok nélkül támadnak.

Az egykedvűségnek, a közömbösségnek vége, ha dolgozni akarunk! A romlott értelmiség nyomában erkölcsileg súlyodt nép következik. Ezért binnünk és dolgoznunk kell!

Hű katolikusok és hű magyarok vagyunk!

Gyárfás Elemér dr.: Szükséges a mai nagy lelki ünnepség alkalmával megjelölnünk határozott álláspontunkat azokra a kijelentésekre nézve, amelyekkel minket állandóan súlyosan érintenek:

Mi igenis hű katolikusok vagyunk, egyszersmind hű magyarok.

költ személyét, aki megtanított minket arra, hogy: Istenben a szeretet, és szeretetben az egység. (Lelkes taps és éljen!)

Ezután a kedves jelenet után következett Pacha Agoston és Mayer Antal püspöki kormányzó beszámolója a hitbuzgalmi, illetve a szociális szakosztály tegnapi délutáni gyűlésének eredményéről. A nagygyűlés a bejelentéseket helyesléssel tudomásul veszi.

Balázs András kolozsvári preláta kanonok: A Krisztus király ünnepe hangsúlyozza, hogy azok az országok erősek, ahol Jézus a király. Most a hitvallás életét éljük, semlegesek, gyávák nem lehetünk. Vagy élünk, vagy gyáván elpusztulunk. Minden egyesületnek, ha van lelke, a legsvárból időben is talpra áll. Ezért nem Pilátusokat, hanem gerinces embereket kell teremteni. Neveljük lelkünket szilárdnak, azután egységben összefogva egyesületeink is olyan erősek lesznek, hogy a pokol kapui sem vesznek rajta erőt.

Dr. Balázs Endre státusreferens szintén abból indul ki, hogy izmos karu, edzett lelkű férfiakra van szükség. Kemény munkával kell a rögöt felszántanunk, hogy megküzdhesünk az élet sok bajával. Nagyon jól tudom, hogy a szószerk, a szentmise erőt ad nekünk, mert ezek a katolikus hitélet forrásai. Amíg nem elég templomba járnunk. Társadalmi egyetemes életre is szükség van. Szükség van arra, hogy a katolikus egyetemes élet minden térré kiterjedjen, természetesen azért szoros összefüggésben álljon hitünkkel. A községekben alakuljanak meg a gazdakörök, olvasókörök, stb., de minden egyesület bennső kapcsolatban álljon az egyházzal. A modern katolikus egyetemes, mélyebben foglalkozzanak gazdasági kérdésekkel. Az ilyen szövetségi életet a világi híveknek apostoloskodása kell, hogy megteremtse.

Nem száz százalékos dicsekvéssel, hanem száz százalékos fegyelmességgel és kötelezettséggel. Mindezek mellett hű katonái maradunk az apostoli szentszéknek, amely től elszakítani senki sem tud. Különböző újsághírek bizalmatlanságot akartak szítani a romániai magyar katolikuság és a szentszék között, de e törekvések eredménytelenek maradtak. Ezért kéri, hogy a nagygyűlés a következő határozati javaslatot fogadja el, s küldje el a pápa őszentségének:

Erdély katolikus népe állást foglal az autonomia ügyében

Az erdélyi, váradi, szatmári és temesvári latin-katolikus püspöki megyék híveinek 1927 szept. 25-én Csiksomlyón, a Keresztények Segítségének szentélyénél tartott nagygyűlése rendületlen ragaszkodását fejezi ki ősi kath. szent hitéhez és fiúi hódolatát s gyermeki bizalmát az Egyház látható feje, Szentséges atyánk, Krisztus helytartója iránt.

E püspöki megyék minden hű gyermeke határozottan és öntudatosan visszautasítja azokat a törekvéseket és kísérleteket melyek a küszöbön álló konkordátumra vonatkozó hamis és elferdített híresztelésekkel népünk lelkébe aggodalmakat s bizalmatlanságot önteni s hűveinket a kath. Egyház s az Apostoli Szentszék iránti törhetetlen ragaszkodásban megingatni igyekeznek.

A nagygyűlés szilárdan bizik abban, hogy az Apostoli Szentszék, mely a földkerekség katolikusainak érdekeit egyaránt szíven viseli, nem fog a román állammal olyan egyezményt kötni, mely évszázados jogaink és ősi egyházi intézményeink sérelmére volna. Teljességgel kizártnak itéli a nagygyűlés, hogy az Apostoli Szentszék, mely az összes államokban annyit tesz és áldoz a katolikus érdekekért, elfogadhatna olyan konkordátumot, mely hitvallásos oktatásunk és ősi kath. iskoláink legcsekélyebb sérelmére lehetne, hanem ellenkezőleg igyekezni fog ezeknek jogait körülbástyázni s fejlődésüket biztosítani.

Meg van győződve róla a nagygyűlés, hogy az Apostoli szentszék nem járulhat hozzá olyan intézkedésekhez, melyek az őseink alapítványaiból származó kath. vagyont elvonná rendeltetési céljától s kivenné azon egyházi szervek és testületek kezelésé alól, melyek arra az alapítók szándéka, a kánonjog s az évszázados gyakorlat szerint hivatva vannak.

De minthogy a nagygyűlés tudja azt is, hogy a jó anya meghallgatja szerető gyermekének kéréseit, fiúi bizalommal kéri,

hogyan népünk hitbeli egységének s a hit és erkölcs ellenes irányzatokkal való sikeres megküzdésnek érdekében az Apostoli Szent-szék a kötendő konkordátumban gondoskod-jék arról, hogy:

Ez ősi püspöki megyék maradjanak meg változatlanul mai területi határaikkal, mai székhelyeikkel, mai egységükben és szilárd-ságukban, mert a területi egység megbon-tása — különösen az évezredek erdélyi püs-pöki megyében — veszélyeztetné népünk lelki egységét is.

A nagygyűlés megingathatlan bizalmát és szeretetét nyilvánítja a négy erdélyi egy-házmegye kiváló főpásztorai iránt és kéri őket, valamint katolikus közéletünk többi egyházi és világi vezetőit, hogy e tisztelet-teljes fiúi kívánságait és kéréseit a legmeg-felelőbb formában juttassák el az Apostoli Szent-szék elé.

A nagygyűlés a határozati javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadja, s ezzel Majláth Gusztáv Károly püspök a kongresszust bezárja.

Délután a legkiválóbb szónokok felváltva állandó beszédeket tartottak a néphez, a melynek egyik része a közbirtokosság székháza előtti téren, a másik az udvaron ezrével tolongott.

Este 6 órai kezdettel körmenet volt az oltári Szentséggel. Felejthetetlen látvány volt az a tízezer főnyi tömeg, mely négyes sorokban égő gyertyák világa mellett énekelve tette meg a nagy körutat a kápolnáig. Tíz-ezer gyertyafény, tízezer élő hit jelképe!

Körülbelül 10—150 lelkész fehérruhában szintén gyertyákkal haladt a szentség előtt. Azután jött a nép. Vagyonszörny ember, szegény egyszerű napszámos egy sorban, hittel, bizalommal, boldogan énekelte: Üdvözlégy szent szakramentum!

T. D.

Az angolok következetlen-sége az optáns-pörben

„Mi is azt mondjuk majd az angoloknak, amit Chamberlain a magyarok-nak” — mondja a szovjet

MOSZKVA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy a szovjet nagytér-jelmű birtokokat foglalt le angol állampol-gároktól. Most az optáns per tárgyalása után a Pravdában, az orosz szovjet hivatalos lap-jában cikk jelent meg a genfi vitáról, a melyben többek között a következő áll:

— Most már tudjuk, hogy mit válaszol-junk az angoloknak, ha alattvalóik birtokait számonkérjük tőlünk. Mi is azt mondjuk majd az angoloknak, amit Chamberlain a magyaroknak.

Egyébként az angolok következetlenségére jellemző a görög eset is, amelyet a görög lapok pertraktálnak. Annak idején Görögország, hogy földhöz juttassa nincstelen menekültjeit hatalmas kisajátításokat esz-közlött, amelybe számos angol és francia alatt való birtoka is beleesett. Akkoriban az angolok és franciák pressziójára a görög állam akkora kártérítést kényszerült az ide-gen alattvalóknak fizetni, amilyenről a kisa-játítást szenvedett görög állampolgárok ál-modni sem mertek.

Vlád Aurel: „Minden állam olyan, amilyen az igazságszolgáltatása”

A dévai ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése — Sulyos kritikát gyakorolt igazságszolgáltatásunk felett

DEVA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Folyó hó 25-én a dévai ügyvédi kamara rend-kívüli közgyűlésre ült össze. A meghívott 80 tag közül mindössze 34 jelent meg. Az ülés egyetlen tárgya az önkéntes bírósági illetékek — bírósági nyomtatvány költségei — fizetési-sének kérdése volt.

Dr. Tatar kamarai dékán megnyitójában vázolta az ügyvédi kar előtt jólismert azt a kétségbeejtő helyzetet, amely a jogkereső köz-szégre és rajtuk keresztül az ügyvédi karra amilyen háramlik, mert

az igazságügyminiszter nem lát-ja el bíróságainkat megfelelő nyomtatványokkal.

A Kamara vezetősége, a jogkereső közönség magasabb érdekeire való tekintettel, emiatt

az önkéntes díjak kötelező fizetése mellett foglalt állást.

Vlád Aurel ügyvéd, volt pénzügyminiszter felszólalására hosszas tanácskozás és Pop Justin dr., Haragos Ádám dr., Grossmann Miksa dr., Boeriu Emil dr. felszólalása után az elnökség kimondja hogy a közgyűlés ha-tározatképtelenség miatt nem tartható meg, azonban a kitűzött kérdést a jelenlevők ér-tekeztet formájában megtárgyalják.

Dr. Tatar dékán ezután részletesen ismertette mindazon lépéseket, amiket mint dékán kártársai és a jogkereső közönség ér-dekében egyaránt tett. Közölte, miszerint a dévai törvényszék főelnökénél állandóan közbenjárni a lehetetlen állapotok megszünte-téséért. Elismeri azt is, hogy a törvényszék főelnöke egyik feltételezt a másik után küldi a temesvári ítélő tábla elnökéhez, de hasztalan minden erőfeszítés az 500 lejben megszabott havi nyomtatvány átalányt mind a mai napig nem sikerült felemeltetni.

Ezen dékáni felvilágosítások után dr. Pop Justin, a kiváló dévai kriminalista ügyvéd emelkedett szólásra, ki kritikát gyakorolt igazságszolgáltatásunk gyatrasága fölött. Szer-inte nem az ügyvédeknek, nem a jogke-reső közönségnek feladata a bíróságainknak nyomtatvány szükségleteit önkéntes meg-adóztatás után biztosítani, hanem az igaz-ságügyi tárcának elengedhetetlen köteles-sége a magas bélyeg és egyéb terhes bírósági illetékek szedése után arról gondos-kodni, hogy legalább a szükséges nyom-tatványokkal legyenek bíróságaink ellátva.

Dr. Pop Justin szerint a földkerekségén nincs még egy második ország, ahol az ügy-veidkarnak azzal kellene vesződni, hogy a jogkereső közönség megadóztatása révén teremtsen elő a bíróság nyomtatvány szükség-lejét. Nem elégszik meg a maga részéről azzal, hogy a törvényszék főelnöke felira-tokkal fordul a táblai elnökhöz, hanem ha feliratainak nem volt fogantatja, úgy köte-lessége a táblai elnök, ennek viszont az igaz-ságügyminiszter ajtóit addig döngetni, míg

kiáltó szavuk meghallgatásra talál és ezen szegényteljes állapotok rendezést nyernek.

Dr. Pop szerint a bírósági nyomtatvány illetékek önkéntes megadása az állami tekintélyen olyan csorbát ejt, amely csorba ejtéséhez a maga részéről nem járulhat hoz-zá, mert szerinte az állami tekintélyt épi-teni, fejleszteni kell, nem pedig lerombolni.

Dr. Pop komoly, higgadt és méltóságtel-jes szavait azzal fejezi be,

a régi magyar éra szerinti maga-san tündöklő igazságszolgáltatást akar látni,

a maga részéről soha se lesz híve annak a fájdalmas elvnek, aki fizet kap igazságot, aki nem fizet nem kap.

Majd a temperamentumos Vlád Aurel dr. volt pénzügyminiszter szólalt fel, ki szintén súlyos szavakkal ostromozta igazságszolgáltatásunk kiáltó sérelmeit. Szerinte

minden állam olyan, amilyen az igazságszolgáltatása

és ha az államiélet legfontosabb kérdéséből valamely állam üzletet csinál, azt üzletnek tekinti, úgy

a végromlás veszélye fenyegeti az illető államiéletet.

Illegálisnak tartja maga is a jogkereső közönségnek ilyen címen való megadóztatását, ez ellen az Ügyvédi Kamarák összességének tiltakozni kell, minden ügyvédnek egyhan-gulag kell követelnie a modern államok igazságszolgáltatási rendszerének Romániá-ban való meghonosítását.

Utána dr. Grossmann Miksa dévai ügy-véd szólalt fel, ki bár szintén illegálisnak tartja az önkéntes bírósági nyomtatvány ille-tékek szedését, de a jogkereső közönség ér-dekeire való tekintettel, mert másként a lehetetlen állapoton segíteni nem lehet indít-ványozza a kötelező nyomtatvány illetékek fizetésének kimondását.

Dr. Oncu Jacob és Marinescu ügyvédek felszólalásai után dr. Tatar dékán a kér-dést szavazásra bocsátotta, melynek ered-ménye a dévai ügyvédi kamarában ezidőse-rint megbukott az önkéntes bírósági nyom-tatvány illetékek fizetésének kérdése, az nem is kerül újabb közgyűlés elé.

Fel akarták robbantani az amerikai légionáriusokat vivő expresszt

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Vasárnap éjjel három kilométerre Golfeguan állomástól öt perccel a Marseille—Nizza ex-presszvonat érkezése előtt ismeretlen tettesek bombát dobtak a vasúti sínre. Szerencsére a vonat husz perccel később, s a robbanásra figyelmeztetés lett örszemélyzetnek ideje volt rá, hogy a vonatot idejekorán megállítsa. A robbanás a sínre szétcsakatott, úgy, hogy a forgalmat csak reggelre sikerült helyreállítani. A rendőrség a merénylet egy anar-chista-bandát gyanúsít, melyet nemrég ezen a környéken történt robbantások miatt őri-zetbe vettek, de bizonyítékok hiánya miatt elbocsátottak. A megmenekült utasok nagy-részt amerikai légionáriusok, akik Nizzán ke-resztül Olaszországba igyekeztek.

A hirdető meg fogja Önnek kö-zölni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

A Népszövetség a háboru ellen

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népszövetség közgyűlése névszerinti szavazással elfogadta a lengyel javaslatot, amely egy háboruellenes deklaráció elfogadását tartalmazza.

A határozat alapján a Népszövetség kijelenti:

1.) A jövőben tilos mindenféle támadó háboru.

2. Az államok között keletkezett viszá-

lyok rendezése céljából minden békés eszköz igénybe kell venni.

A határozatot egyhangulag hozták.

A délutáni ülésen Stresemann beszélt és hangsúlyozta, hogy Németország álláspontja szerint a leszerelést nem lehet függővé tenni újabb biztonsági paktumok megkötésétől. Ha Németország, amelyet valamikor a világ legerősebb katonai hatalmának tekintettek, leszerel, a többi államra is könnyűvé válik a példa követése.

Magyarország óriási nehézségekkel áll szemben

A revízió terve Genfben egyhangú visszautasításban részesülne

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gyöngyösapátiról jelentik, hogy az ottani birtokán időző gróf Apponyi Albert nyilatkozott a Hétfői Napló egyik munkatársának és a következőket mondta: Az illetékes körökhöz azt a kérést intézte, álljanak el attól a szándékuktól, hogy őt Budapestre érkezése alkalmával ünnepélyesen fogadják, mert, bár a genfi eredmény nem lebecsülhető, mégsem olyan nagyjelentőségű, hogy megérdemelné a nagyszabású fogadtatást. Arra a kérdésre, hogy mik Apponyi reményei Magyarország külső és belső politikáját illetően, azt válaszolta, hogy Magyarország mindkét irányban óriási nehé-

ségekkel áll szemben és sok önmegtágadásra, nyugodt akaraterőre van szükség, hogy a magyar nemzet multjához méltó helyét elfoglalhassa. Végül arra a kérdésre, hogy a Népszövetség decemberi ülésszakán nem foglalkozik-e a trianoni békeszerződés revíziójával, Apponyi azt felelte, hogy semmi esetre sem. A kérdés nem érett meg ahhoz, hogy a Népszövetséghez kerüljön. Óriási formai vitát provokálna Genfben, de az eredmény nem lenne más, mint egyhangú elutasítás. Ez a megállapodás azonban, — mondta Apponyi, — nem jelenti azt, hogy a kérdés nem érlelődik az európai közvéleményben.

Francia válasz Hindenburgnak

„Az 1914-iki Németország szíve nem volt tiszta”

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt Hindenburg — mint ismeretes — nagy beszédet mondott, amelyben a háborús felelősség kérdését feszegette és kijelentette, hogy ezt a vitát hajlandó pártatlan bíróság döntése alá bocsátani.

Most Barthou francia igazságügyminiszter válaszol Hindenburgnak és a következőket mondta:

— Vannak cáfolatok, amelyeket a történelem sohasem fog elismerni, akárhonnán származnak is. Ezek a cáfolatok az okmányok igazságával szemben nem érvényesülhetnek. A tényekkel szemben nem diadalmaskodhatik a szimpla letagadás. Az 1914-iki

Németország szíve nem volt tiszta. Közvetítés helyett elsiette az eseményeket, a helyzetet hamis hírek alapján elrendelt mozgósítással kiélezte. Nem engedhetjük meg, hogy Németország elesetteinket gyalázza. Bebizonyítottuk, hogy a békét akarjuk és legfeljebb azt tehetjük, hogy hallgatunk a mult-ról, ha ez kölcsönösen történik. Ezt mindkét részről meg kellene tenni a nemzetközi megnyugvás érdekében.

Az éles beszédből kitűnik, hogy a franciák még a nyugodt megbeszélésre sincsenek berendezve. Egyoldalú megállapításaihoz még egy pártatlan fórum által sem engednek hozzányulni.

Legalább 150 gramofont adott el Brassóban hamis megrendelésekkel egy szélhámos

Nagy üzleteket csinált teában, posztóban és festősablonokban is — Olcsó árakat szabott és több mint 50.000 lej előleget szedett fel

BRASSÓ. (A Brassói Lapok eredeti tudósítása.) Vakmerő és hallatlanul ravasz szélhámost tett ártalmatlanná a brassói rendőrség, aki ügyes fellépéssel és gondos előkészítéssel valósággal a félvárost becsapta, de a jelek szerint több más erdélyi városban is eredményesen tevénvködött.

Az utóbbi időben — mint ismeretes — ismét divatba jött a gramofon. Egyrészt a felfokozott táncmánia, másrészt az otthoni szórakozásnak ez az ismét általánossá vált formája, keresetté tette ezeket az instrumentumokat és aránylag kis jövedelmű emberek is megengedik maguknak ezt a szórakozást. Különösen akkor, ha olyan kellemes és kedvező feltételek mellett lehet hozzájutni, mint ahogy a most elfogott gramofon-árus kínálta.

Ez a szélhámos azonban nemcsak gramofonban utazott. A hosszú téli esték zenés hangulatához tea is szükséges, árult tehát azt is finomat és olcsón. Azonkívül az emberek öltözködésére is kiterjedt a figyelme, olcsó posztóról is gondoskodott, sőt közvetve az emberek otthonát is igyekezett lakályosabbá tenni azáltal, hogy rendkívül olcsó áron sablonokhoz juttatta a szobafestőket.

Schwartz Lajosnak hívják ezt a kiváló férfit, aki Nagyváradról indult el és Bu-

karesten át érkezett el az erdélyi városokba és Brassóba is.

Eddig tisztázott működéséről és bukásáról a következő részletes jelentést kaptuk: Schwartz Lajos nemrégiben megjelent T. H. Wischata bukaresti cég hangszerüzletében és előadta, hogy neki nagyszerű összeállítású vannak Erdélyben és néhány árjegyzéket kért tanulmányozás végett azzal, hogy esetleg kegyes lesz elvállalni a cég erdélyi képviselését. Kapott egynehány árjegyzéket, de egyidejűleg

egy alkalmas pillanatban ellopott néhány megrendelési könyvet is.

Felesége önagyságát Bukarestben hagyta, ő pedig elutazott az erdélyi megrendelőket boldogítani. Nem tudni honnan, de egy szép napon megérkezett Brassóba is, ahol lázas munkába kezdett. Először is a Wischata cég lapjaira hamisított két nagy megrendelést. Az egyik helybeli Reiser-hangszerkereskedő nevére volt kiállítva, aki anélkül, hogy tudott volna róla, 9 ezer lej értékű megrendelést és 4 ezer lej előleget adott Schwartznak. Ugyancsak ilyen hamis megrendelést állított ki Josip Kares, a Continental szálloda bérleltének nevére is, ugyanilyen összegekkel.

A darázs csipés komoly veszedelem.

Igen egyszerűen óvakodhatunk minden rovarcsipés vagy szurás ellen.

Őn azt óhajtana tudni, hogy hogyan lehet a legbiztosabban elkerülni a szunyogok, darazsak, vagy bolhák csipését? Használjon csak egyszer Anti-Moustique Taklay-t akkor majd személyesen fog meggyőződni ennek a kellemes illatu szernek kiválósságáról. Használat után nyugodtan tartózkodhatik — több órán keresztül is rovaroktól ellepelt helyeken, az Anti Moustique Taklay hatása olyan, hogy semmiféle csipés vagy szurás nem érheti Önt. A szer készítője visszatéríti önnek a kiadott pénzt, ha a szer alkalmazása dacára Önt mégis csipés vagy szurás érne.

A Taklay krém minden gyógyszerárban, illatszerárban és drogériában kapható de megkaphatja 80 lej beküldése ellenében a Taklay krém depótól București, Calea-Victoriei 39. 2628/10

Ezek voltak a csalétek, a horgok, amelyek a kis rendelők fennakadtak, akik gyönyörű gramofonokat és polifonokat vettek hat hónapi részletfizetésre 3000 lejért a derék Schwartztól, akinek nyugodta és bizalommal nyújtották át az első havi 500 lejes részletet.

Érdekes, hogy a megrendelők között ugyszólván minden társadalmi réteg képviselői szerepelnek. Vasutasok, kereskedők hivatalnokok, sőt ügyvédek is.

Schwartz legalább 150 gramofont helyezett el Brassóban.

Nem is hinné az ember milyen konjunktúra van ennek a zenei szerszámnak, ha a Schwartz-féle megrendelések nem bizonyítanának.

A megrendelők pillanatig sem kételkedtek, különösen mikor a bukaresti cégtől megérkezett a rendelvény távirati igazolása. Sokan csak ebből a közleményből fogják megtudni, hogy a sürgönyöket Schwartz Lajosné adta fel. Változatosság és bizalomkeltés okából S. M. Laudes, szintén bukaresti hangszerkereskedés nevében is vett fel megrendeléseket. M. Sinanian bukaresti cég képviselője pedig nagy mennyiségű teát adott el Schwartz Lajos, aki minden egyes megrendelésnél néhány száz lej előleget is zsebre vágott.

Végül egy szép napon felment az apartmanülethez és ott elkérte a brassói szobafestők listáját. Vett egy néhány darab patron egy helyi üzletben és azokat mintaként mutogatva a bécsi Danubius cég nevére és bizonyára szintén ellopott rendelők lapjaira vette fel a nagyon kedvező feltételű rendeléseket. Átlag 1000 lejeget szedett fel a piktoroktól és

az eddigi megállapítás szerint több mint 50 ezer lejre rug az összeg, amit a ravasz Schwartz Brassóban összeszedett.

A leleplezés úgy történt, hogy A. Nestorescu könyvkereskedő kissé korán sürgette a bukaresti cégnél a nehezen várt gramofont, ahol csodálkozva fogadták a reklamációt, annál is inkább, mert a Wischata cég

okarintól kezdve nagybőgőig mindent árult, csak éppen gramofont nem.

Jelentés ment a rendőrségnek és az ügyészségnek és Popa rendőrkapitány tegnap délután letartóztatta a ravasz szélhámost, aki eleinte tagadt, de később a bizonyítékok sulva alatt részleges beismerő vallomást tett.

A rendőrség felhívást tett közzé, amelyben felszólítja az összes károsultakat, hogy jelentkezzenek a rendőrségen. Az eddigi jelek szerint sokkal nagyobb a károsultak száma mint amennyit a Schwartznál talált bűnjelkekből megállapítani sikerült.

SOCIETATE ANONIMA POST

M. NEUMANN
BRASOV

Amerikai hitelrendszerünkkel minden hitelképes ember igénybe veheti.

Kérje hitelnyomtatványunkat.

SOCIETATE ANONIMA POST

M. NEUMANN
udvari szá. 1110.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.

Hírdetéseket vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.

A * gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

Budapesti szerkesztő: Radnay Oszkár.

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. ker. Baross-utca 43. IV. 9.

Ausztria: Szerkesztőség: „Wiener Auslandskorrespondenz”, Wien, II., Taborsstrasse 7. Telefon: 40-3-22. Kiadóhivatal és olvasóterem: Österr. Anzeigen-Ges. A.-G., Wien, I., Wildpretmarkt 1. Telefon: Serie 62-5-95. Fiókkal a vidéki városokban.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 40 paras, Csehszlovákiában 1 cK, Jugoszláviában 2 dinár. Magyarországon 20 fillér, Franciaországban 1 frank, egybeült 6 lej értékű valuta.

Szerda, szeptember 20.

Kat.: Vencel kir. Prot.: Vencel — Görbe: B. rich. — Izr.: 56-8. Ujév 2 n. — A nap: 555-545. — Időjárás: Hőemelkedés, elvélve csapadék.

Rádióműsor

(Középeurópai időszámítás)

Kedd, szeptember 27. BUDAPEST. 16 óra: Meseóra, 17 15 óra: Cigányzene, 18 40 óra: Előadás. 20 15 óra: Részletek régi operettek. BECS. 16 15 óra: Zene, 18 15 óra: Előadás, 19 óra: Előadás, 20 05 óra: Operarészletek. BRESLAU. 16 30 óra: Zene, 18 óra: Ifj. előadás, 20 15 óra: Hegedűhangverseny, 21 30 óra: Vig szavaltatok. BRÜNN. 17 15 óra: Előadás 19 óra: Zene, 20 óra: Színelőadás, 21 óra: Olasz dalok. KÖNIGSBERG. 16 óra: Mesék, 16 30 óra: Zene, 18 20 óra: Előadás, 20 05 óra: Német dalok, 21 30 óra: Zene.

Modern Mozgó

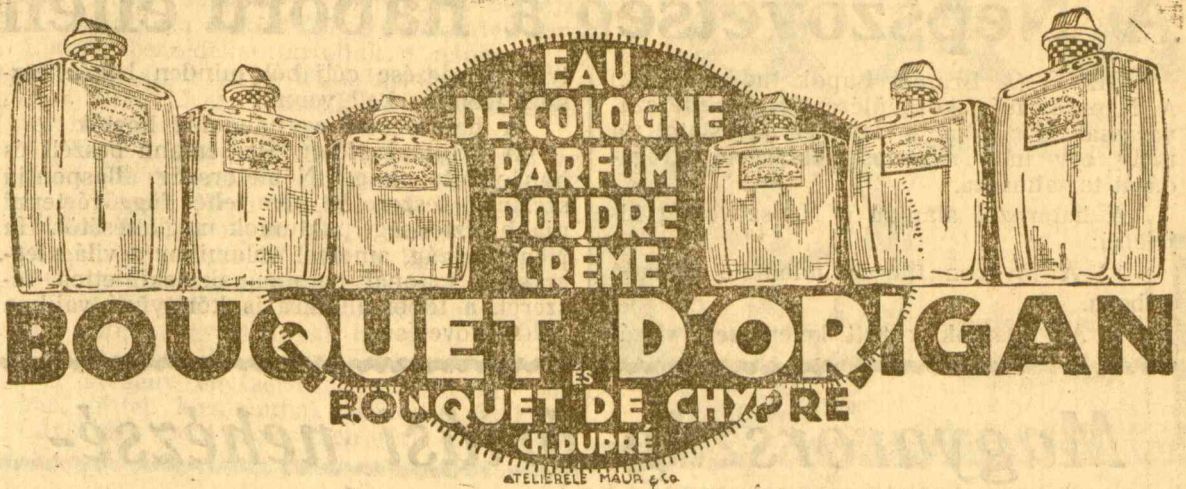
Hétfo: Páncélszoba titka, detektív film.
Kedd: Az első Oroszországban készült orosz dráma: „A postamester” Puskin regénye után, — Főszerepben: Ivan Moszkidin.

— Porig égett a dési nagy gőzmalom. Désről jelenti tudósítónk: Ma reggel 6 óra körül eddig ismeretlen okokból tűz ütött ki a dési nagy gőzmalom gépházában. A lángok pár pillanat alatt úgy elhatalmasodtak, hogy a házi tűzoltóság és a városi tűzoltók együttes erőfeszítése sem tudta a teljes katasztrófát elhárítani. A hatalmas malom-üzem, amelyet nemrégiben rekonstruáltak 5 és fél millió költséggel, teljesen elpusztult és bennegett 102 vagon termény is. Az összes kár 25 millió lej, amelyből biztosítás révén csak 6 és 41 millió lej térül meg. A tűzvizsgálat megállapította, hogy senkit sem terhel felelősség a tűz keletkezése miatt.

— Siessen előre megváltani a jegyét a Boross-Kökény kabaré estre, mert jó helyet még most kaphat.

— Ravasz László püspök erdélyi látogatása. Kolozsvárról jelenti tudósítónk: Ravasz László, a dunántúli református egyházkerület püspöke, a kiváló író néhány napra Erdélybe érkezett. Ravasz püspök közölte a Brassói Lapok munkatársával, hogy Bánffyhadon lakó öreg szüleit és barátait akarta viszontlátni és kitért mindenféle nyilatkozat elől. Kolozsváron dr. Tavaszi Sándor teológiai igazgatónál szállt meg Ravasz püspök, aki valószínűleg holnap utazik vissza Budapestre.

— Népiünnepély Marosnemetiben. Horváth Toldy Rudolf gróf marosnemeti kastélyának parkjában, igen kedves kertiünnepély zajlott le. Az ünnepélyt a marosnemeti ref. egyház rendezte a dévai ref. dalárda közreműködésével. Az ünnepély sikere érdekében a grófi pár áldozatkészen bocsátotta rendelkezésére parkját és mint hazigazdák, kiadta gondot és figyelmet fordított arra, hogy a várakozáson fölüli nagy számban megjelentek, kellemesen és jól érezték magukat. A dévai ref. dalárda az „Imnul Regal” elnevezéssel vezette be műsorát, majd a vesekarnak „Köszönt a pusztán” című ének-

száma után a grófnét köszöntötte dr. Martonossy György egyházigazgató, szép beszéd és hatalmas virágcsokor átnyújtása mellett, a dalárda pedig üdvözlő dalt énekelt. A férfikar által előadott további énekszámbok: Le-kaszálták már a rétet, Áldás és földiekkel já-szó égitünemény, végül Arany Jánosnak a »Tengeri hantás» című melódrámája került előadásra, egytől-egyet zajos sikereket arat-va. A grófi pár táncpódiumot építtetett és a két csoportra oszlott többszáz főre menő táncosok, a csodás szép képet nyújtó gyönyörű parkban, lampionos világítás mellett még a késő éjjeli órákban is élvezték a tánc gyö-nőreit. A kertiünnepély körkölcsi és anagyi sikeréért, a gróf Horváth Toldy párnak, Er-tse Miklós karnagynak, valamint Vass Dé-nes, Kolozsváry Árpád és Huszár Albert, a dalárda fáradhatlan vezetőségi tagjainak kell köszönettel adózni.

— Szenzációs lesz a Boross-Kökény szerda és csütörtöki kabaré estje. Mind-két este teljesen új műsor.

(*) Astra (Apolló) Mozgó. Hétfőn és ked-den fut utóljára Harry Piel legnagyobb film-je: »A hegyek királya». Mind két rész együtt. A hét két kimagasló hatalmas filmajándéka szerdától szombatig »A nagy gyakorlat» és szombattól »Dagfin». Ez a filmkolosszus ugyanolyan rendezésű, mint a »Szent hegy» volt.

(*) Szerdán lesz a Boross-Kökény tár-sulat első előadása. A legszebb kilátások mellett inadt meg a Boross Géza-Kökény Ilona előadásainak jegyelővétele. A siker most már nem kétséges, sőt bizonyos. Két olyan művészi értéket reprezentáló név, mint Boross Géza és Kökény Ilona neve, minden színházba járó ember előtt súlyos művésze-tet képvisel. Boross Géza azok közül az Is-ten áldotta tehetségek közül való, akinek pusztá megjelenése elég ahhoz, hogy derűt, harsogó kacagást keltsen, és ebben a szomoru világban néhány órára elfeledtessen but és bánatot. Kökény Ilona a külföldön is ismert zűzör, nagyszerű énekszámaival frappirozza a közönséget, de a társulat töb-bi tagjai: Kondor Ibolya, Komjáthy Béla, zeneszerző. Inke Gyula és Homollay Pál is egytől-egyet a legnagyobb művészek. Az előadásokat szerdán és csütörtökön este a Redoutban fél 9 órai kezdettel tartják meg és jegyek a Redout pénztáránál délelőtt 10-11-ig és délután 4-6-ig előre megválthatók.

(*) Elveszett katona iokmányok. András Lőrincz Murareni-i (Malomfalva, Udvarhely megye) lakos elvesztette a katonai okmá-nyait. Becsületes megtaláló jutalomban része-sül a kiadóban.

(*) Villamos porszívó kölcsön kapható a Sammel u. Verkaufstelle-nél, Rózsater 19.

(*) Ha kotta kell önnek, forduljon a Hegedűs hírlapiroda zeneművészaihoz Oradea-Nagy-vár. Mindent megkap. Olcsón és gyorsan. Kotta-jegyzékek ingyen.

(*) Házasság. Molnár Margit és Szépréthy Béla okl. gépészmérnök folyó hó 27-én tart-ják esküvőjüket.

(*) Weiss Ilonka zongoraestje. Kevés idővel ezeltől alkalmunk volt rámutatni ar-ra, hogy Weiss Ilonka, Runnbaum August kiváló tanítványa, városunkban telepedett meg. Amint most értesülünk, romániai hang versenypódiumján első állomása is Brassó, a művész szülővárosa lesz. Weiss Ilonka külföldön zenekari hangversenyek és zongora estélyekkel számos labért aratott. Az újságok mindenütt kiváló kritikákat adtak róla és megállapították, hogy technikai tudása mes-

teri. muzikalitása pedig messze felülmúlja az átlagot. Erdeklődéssel várjuk a művész zongoraestélyét, amelyre vonatkozóan köze-lebbi értesítésekkel fogunk annak idején szolgálni.

— A Boross-Kökény kabaré estére vasárnap egész nap előre megválthatja jegyét a Redout pénztárnál.

(*) Ertesítés. A nagyérdemű közönség szí-ves tudomására hozom, hogy fodrász-üzle-temet kibővítettem hölgyfodrász szalonnal. Elsőrendű munkaerőket szerződtettem Re-dey János vezetésével, a legmodernebb haj-vágás, ondolálás, vizondolálás, Hené arabia-hajfestészet művészies kivitelben, garancia mellett készülnek. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem. Teljes tisztelettel: Tráger Vilmos uri és női fodrász, Vasut-utca 30.

(*) A mezőgazdasági kiállításról. Lang Hernik kir. udvari fényképész készített né-hány jól sikerült fényképfelvételt. A képek Kapu-utca 52. szám alatt a kirakatban lát-hatók és a műteremben kaphatók.

— Köszönet. Bartha Antalné koszoru-megváltás címén 300 lejt adományozott a brassói ref. nőegyletnek szegény gyermekek részére, mit a nőegylet hálással köszön; — ugyancsak köszönetet mond a nőegylet azok-nak a kereskedőknek is, akik adományaikk-al egy gyermek iskolába adását lehetővé tették.

A MAI PÉNZPIAC

Hétfo, szeptember 26

A világpiacon: Semmi változás.

A belföldi piacon: Tekintettel a holnap-i izraelita ünnepekre, ma jóformán semmi üz-le. Délben: egy olasz líra 8.87 lej, egy di-nár 2.90 lej, egy francia frank 6.37 lej, egy osztrák shilling 22.80 lej.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zár-lattól való eltérések). PNYitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.60, egy dollár 5.186875 (+0.00375), egy angol font 25.24 (+0.0025), száz francia frank 20.35, száz olasz líra 28.275 (-0.005), egy cseh korona 15.3712, száz dinár 9.1325 (+0.0025), száz lej 3.215 (-0.005), száz pengő 90.70 tizezer osztrák korona 0.7310.

(*) Temesvárott is székházat vásárolt a Franco-Romana Biztosító, amely jelentős tar-talékainak egy újabb részét helyezte így el rentabilis módon és aranyértékben. A Fran-co-Romana Biztosító e vétellel a Temesvár centrumában az Erőd-ucca 5 sz. a. dr. Hajdu Frigyes-féle kétemeletes impozáns palota tu-lajdonosává vált és ezáltal a bányai piacon el foglalt jelentős helyzetét még jobban me-gerősítette.

BIOGLOBIN

Törvényileg védve.

Egy izotetes Haemoglobin-tartalmú erősítőszér

Vérképző Izomerősítő Idegerősítő
Értőgyógyterjesztő Élénkítő

Minden kóros hatás nélkül úgy a fogakra mint a gyomorra

Kapható minden gyógyszerárban

vagy a készítőnél

FABRITIUS GUIDO

gyógyszerész, Nagyszeben-Sibiu

**Szimpla és dupla
gummi köpenyek**
reklámárakon csak a
Fabrica „BERNHARD“
cégnél kaphatók, București, Strada Șelari 10, Etaj 1.
Telefon 65/60. 2623
Engros és detail eladás.

Iskolák figyelmébe!

Román-magyar szövegű iskolai
**felvételi-, előmeneteli-
mulasztási-, haladási-
napló** könyvek és nyomtatvá-
nyok, valamint **értékesítőköny-
vecskék** raktáron kaphatók a
Brassói Lapok nyomda-
vállalatánál: Brassó, Ferdinánd
király-köru 16.

Postai megrendeléseket gyorsan és pontosan intézzük el.

— **Bolti tűz Dicsőszentmártonban.** Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Tegnap addig ki nem derített okból Spirer Farkas főtéri üzletében tűz ütött ki, mely oly rohamosan terjedt, hogy az üzletben felhalmozott anyag egy része teljesen hasznavehetetlenné vált. A kár jelentékeny. A rendőrség a nyomozást levezette.

— **Igy jár az, aki lop!** Szilágysomlyói tudósítónk jelenti: Rotschild Salamon, alsó-alkói földbritokos gabonarakartárát már hosszú idő óta rendszeresen fosztogatták. Bár az esetről több ízben tettek jelentést, a tettest nem sikerült kézrekeríteni. A fosztogatóval szemben teljesen tehetetlenül állottak, mert ha figyelték az éjszakai látogatót nem jelenkezett, ha azonban nem figyelték, akkor a titokzatos látogató megjelent s több alkalommal érekenyen megkárosította a tulajdonost. Az eset nagy feltűnést keltett a kis községben, mert a raktár zára teljesen élettelennek látszott s a tolvaj semmi nyomot nem hagyott maga után. A titokzatosnak látszó ügy azonban a napokban érdekes fordulatot vett. Rotschildék a gabonarakartár ajtajára titokban egy csengőt szereltek fel, amely a lakóházba vezetett. A múlt éjjel aztán a csengő eredményre vezetett, ugyanis meg szólalt a csengő. Körülvették azonnal a gabonarakartárt s bement megfáradtan munkájukban Gál Frigyes, aki éppen azon fáradozott, hogy a zsákjait megtöltsé. Gál, amint az kiderült, álkulccsal nyitogatta ki éjjelente a raktárt s így nem csinálva zajt, könnyen dolgozhatott. A szilágysági községekben mielőtt a törvény sujtó keze ránehezedne az elfogott tolvajra, egy érdekes hagyományos szinte törvénnyé vált megszokást követhetnek meg. Elöl megy a kisbíró dobolva, a hátamögött pedig a tolvaj megy, akinek a lopott tárgy ezután Gálnak a zsák gabona oda van kötözve a hátához s a falum keresztül menve, elrettentő például ezt kell kiabálnia: „Igy jár az, aki lop!”

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagyszabedű templom tornyában elhelyezett, de évek óta használhatatlannak nyilvánított órákat a templom renoválása alkalmával Lőrinczy Zsigmond órá és ékszerész az egyháza iránt érzett őszinte szeretettől indítva, megjavította. A presbiterium ezen az úton is őszinte köszönetet mond a nemeslelkű adományozónak.

— **Nem járnak télen iskolába az aradi szücsstanoncok.** Azoknak az iparágaknak, melyeknek egész évi forgalma a néhány hónapos szezonra korlátozódik, régi sérelmük, hogy a rövid szezonidőt is megvámolja a tanonciskola kötelező látogatása a tanoncok szempontjából. Ilyen módon aztán nem csoda, hogy egyes mesterek, sőt egyes szakmák is tartózkodnak a tanoncfelvételtől. Legjobbban ráillenek a fentiek a szücsiparra, amelynek egész évi forgalma a néhány téli hónap alatt zajlik le. Az aradi szücsök szindikátusának most sikerült ezt a régi sérelmet orvosoltni. Olyan értelmű megállapodást kötöttek ugyanis a tanonciskola igazgatójával, hogy a szücsstanoncok a jövőben csak február elsejétől taradjon végéig, tehát csak a második félévben kötelesek a tanonciskolát látogatni. Az aradi szücsszindikátus másik kívánalma, hogy a szücsstanoncok képzett szücs mestertől külön szakrajz-órákat kapnak.

MEZŐGAZDASÁG

A brassói mezőgazdasági kiállítás nagy sikerrel hozott a szász és székely vidéknek

Egyes ágazatokban kevésnek bizonyult a kitűzött díjak mennyisége — A kiállítás legtöbb tanulsága, hogy a kisgazdákat szervezni kell

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Megirtuk, hogy szombaton megnyílt a brassói mezőgazdasági kiállítás, amelyet a Brassó, Háromszék és Csík megyékre kiterjedő mezőgazdasági kamara rendezett. A kiállítás jelentőségét és tanulságait azonban természetesen csak most vonhatjuk le s mivel ennek a kiállításnak a jelentősége minden tekintetben felülemelkedik a helyi kiállítások méretein, részletesen több cikkben foglalkozunk majd ezzel a gazdasági eseménnyel. Ma gunk a Bukarestből érkezett szász emberek is elismerték azt, hogy Bukarestben sem tudtak még ilyen változatos, jól rendezett és a maga területére valóban jellemző kiállítást rendezni.

Hamza esperesnek, a kamara elnökének vezetésével nagy tözszerű dolgozott a kiállítás előkészítésén: Arnaut erdészeti igazgató, Kaufmann földműves iskolai igazgató, Barbier kamarai igazgató, Genovici, meg a gazdasági kamara hivatalnokai, Badostoiu, Constantin Vacarescu urak és Luciu Voinea úrnő. A rendezőbizottság nagy lelkesedéssel végezte munkáját és mint az eredmény mutatja, ez a munka jó volt.

Hogy elsősorban a kifogásainkat írjuk meg, a kiállítás egyes részei nem voltak elégedőek a kamarai terület mezőgazdasági fejlettségéhez. Így a kertészeti kiállítás iránt a szakemberek, akiknek a kiállításon való részvétele valósággal kötelességük lett volna, nem érdeklődtek eléggé a kiállítás iránt, nem volt vezető kertész, aki ezt a szakmát kezébe vette volna, s így az eredmény az volt, hogy a rendezés időben egyetlen egy kertész sem jelentkezett. A virágkötészet díját nem is lehetett kiadni, mert nem volt kinek. Az üdészeti kertészetek távol maradtak, s a kereskedelmi kertészet képviselői közül is csak kettő jelent meg.

Mindjárt itt kell megemlítenünk azt is, hogy Háromszék és Csíkmegye kisgazdái is teljesen távol maradtak a kiállítástól. Súlyos hiba volt ez, amelynek meg vannak a maga tanulságai. A kisgazdáknak fel kell lépni a nemzeti verseny szellemét és a következő kiállításokra már előre meg kell szervezni őket. A szervezés munkájának a községekben nem szabad szünetelnie, és csak így szolgálhatjuk kisgazdáink fejlesztésének ügyét. A román kisgazdák is elmaradtak — annál impozánsabban jelentek meg azonban a szász kisgazdák, akik a községekben dolgozó gazdasági egyesületek szervezése alatt miniatűrűen jelentek meg.

A rendezés nehézségei és különösen a hely hiánya okozta, hogy például a gazdasági szemes és gumós termények kiállítását nem lehetett természetesen rendezni, sem a gyümölcs és a zöldségkiállítást. Községeknek kellett ezeket csoportosítani. Az erdészeti és az erdészeti ipari kiállításnak is meg volt ez a hibája, de ezek legalább a tágas, szép teremben jól érvényesültek. A háziipari kiállításban rendkívül sok értékes anyag volt felhalmozva, — újra csak azzal a nehézséggel, hogy hely hiánya miatt nem érvényesülhetett kellően a sok szép szász és román kézműmunka. A székely háziipar termékei nem voltak képviselve a kiállításon, ami ismét csak a magyar szervezőtlenség szomorú jele.

A mezőgazdasági termények osztályában kiváló érdemeivel kiemelkedett Stephani dr. kiállítás, akinek nemcsak a kiállítás rendezése körül, hanem a Brassó megyei gazdasági közönség nevelése körül is nagy érdemei vannak s aki mint gazda valósággal fogalomszámba megy, mert az egész vidék gazdasági termelése jórészt az ő kitenyészett és nemesített magvaira támaszkodik. A kiállítás zsürije úgy találta, hogy nincs is olyan kitüntetés, amely megfelelné ezeknek az érdemeknek és előterjesztést tett hogy Stephani dr.-nak érdemeinek megfelelő kitüntetés, érdanrendet juttasson a kormány. Stephani dr. egyébként versenyen kívül állított ki, ugyanúgy mint a földvári és a csikszeredai gazdasági iskolák is, amely utóbbiakat a zsüri külön kitüntető és elismerő okiratra terjesztette fel. A földvári iskola a barcasági mezőgaz-

dasági fejlesztése körül dr. Kaufmes igazgató vezetésével szerzett nagy érdemeket, a Szabó igazgató vezetése alatt álló csikszeredai iskola a székelyföld gazdasági kultúráját szolgálja.

A boffalusi cukorgyár gazdaságát a birtokreform megnyírhatta, de még így is magas színvonalról tesz az bizonyosságot. A cukorgyáron kívül nagyon szép cikóriát állítottak ki a barcasági termelők, akik újabban a csapadékdus barcasági talajon nagy sikerrel kísérleteznek a borsmenta (mentha piperita) termelésével is. A borsmentát a telepen párolják, olaját fogkrémme dolgozzák fel. Kár, és hiba, hogy az a vállalat, amely ezzel foglalkozik, szintén távol maradt a kiállítástól. Stephani dr. gyűjteményében a borsmentának kiváló példányai voltak láthatók, amelyek igazolták az eddigi termelés teljes sikerét. A cukorgyárt és mezőgazdaságát ia zsüri szintén külön oklevéllel tüntette ki.

A mezőgazdasági osztályban ezeken a gazdaságokon kívül legelső sorban kell megemlíteni a kiállító háromszéki gazdaságokról, amelyek a magyar gazda tudásának és szívós akaratának kiváló bizonyosságait szolgáltatták.

Nemes András gróf és testvérei hidvégi gazdasága a birtokreform előtt 7000 hold volt s a reform után 200 holdra zsugorodott, s ez a kis terület a gazdasági képességek és akaratnak igazi diadalait mutatja fel, mit annak köszönhet, hogy felismerve igazi szerepkörét, speciális irányba fejlesztette termelését. A hidvégi birtok a talajkezelés, talajoltás és műtrágyázás terén olyan kísérleteket végez, amely a székelyföld mezőgazdasági termelését döntően befolyásolhatják, ha a gazdasági közönség megéri az utmutatásban rejlő hatalmas erőt és azt követni is fogja. A hidvégi birtok, amelynek vezetője Tóth István intéző, a kiállításán kiváló bizonyosságait mutatta meg annak a munkának, amelyet különösen a kukorica nemesítése körül végez. Teljes szárazságban, az eredeti csövekkel mutatta be a háromféle tengerinek a termelési eredményeit, oltott és oltatlan talajon és olyan eredményt produkált, amely a régi látogatók érdeklődését is teljes mértékben lekötötte, mert a tengeri hozama mellett annak minőségét is igen nagy mértékben megjavította, aminek Romániára nézve valósággal nemzetgazdasági jelentősége van. Az egyik aranyérem ez a gazdaság kapta meg, amit minden kiállító egyhangú elismeréssel veit tudomásul, ugyanúgy, mint a két másik érdemnek odaítélését is, amelyeket Beczásy testvérek dálnoki és Bajkó Zsigmond dr. babolcai gazdasága kapott meg. (Folytatjuk.)

Hotel Carol

București,

Strada Lipscani 12

100 szoba

**Teljesen
átalakítva**

Kádfürdő, lift

Telefon a szobákban

Új adminisztráció.

2605

SPORT

Fényes revansot vettek a magyarok az osztrákokon

Eredmény 2:2 félidő után 5:3 a magyarok javára — Négy nemzetközi mérkőzés közül két győzelem, egy döntetlen és egy vereség

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tavaszi szomorú eredmény után, amely a magyar válogatott csapat pillanatnyi indispozíciója miatt jött létre, érthető és várható volt, hogy ezen a mérkőzésen ki fogják a csorbát köszörülni a magyar válogatottak. Bravuros és lendületes játék után impozáns arányban győzték le és igazolták, hogy a magyar sport félelmetes erejének és jelentőségének nem a tavaszi mérkőzés, hanem a mostani eredmény az igazi föltérője.

Négy fronton küzdöttek tegnap a magyar futball legjobbjai és a jugoszláviai szépséghibától eltekintve, általában is igazolták a magyar sport fejlettségét és erejét.

Részletes tudósításunk a következő:

Magyarország—Ausztria profi válogatott 5:3 (2:2).

Az első félidő heves küzdelemmel indul. Az osztrákok lendületes iramban kezdenek. Weinhardt a 11-ik percben súlyosan hibáz és Wessely szabadrugása tizenhatos vonalról a hálóba kerül. Pár perccel később Siegl tör ki és góloz. A két góllőny nem keseríti el a magyarokat, most már ők veszik át a támadást, és a 20-ik percben eredményt érnek el. A Ströck kornerét Kohut fejeli, a kapus kiüti, azonban Takács bevágja. Most már egyenesen szédületes tempó következik. A 29-ik percben a Hírzer beadásából Kohut

hatalmas bombával egyenlít. A magyar csapat támadást támadásra halmoz, de az első félidőnek nincs újabb eredménye.

A második félidő 7-ik percében Hírzer a felpályáról lefut és remekül góloz. Ujabb két korner az osztrákok ellen. A 16-ik percben Hírzer beadásából Holzbauer góloz, majd a 26-ik percben remek össziátékból Hírzer ötre szaporítja a gólok számát.

A magyar csapat óriási lendületben szinte szünet nélkül ostromolja az osztrák kaput, de a kapus jól dolgozik. A negyvenedik percben Wessely szabadrugásából, a védelem hibájából újabb góllal beállítja a végeredményt. A gól felvillanyozza az osztrákokat, azonban egyik részről sincs újabb eredmény.

A mérkőzés után a közönség a vállaira kapta Hírzer és diadalmenetben vitték az öltözőbe. Közel 40 ezer ember nézte végig az érdekes meccset, amelyet Prince Cox angol bíró jól vezetett.

A magyar—osztrák amatőr válogatott 4:2 (3:1) a magyarok javára. Változatos és nívós mérkőzés volt, állandó magyar fölénnyel.

Jugoszláv válogatott—magyar válogatott 5:1 (2:1) a jugoszlávok javára.

Budapest—Bécs városközi 2:2 (1:0).

Budapesti vasasok—Sand (Szabadka) 1:1 (1:0).

A mérkőzés egyébként elejétől végig nívó, csapkodó, minden szép akciót nélkülöző vidékies jellegű volt. A Brasoviára nem lehetett ráismerni a multikori gyönyörű Olympia elleni játéka után. Így történt, hogy a szintén gyengén, tíz emberrel játszó Hargita az egykori félelmes Brasoviát legyőzte.

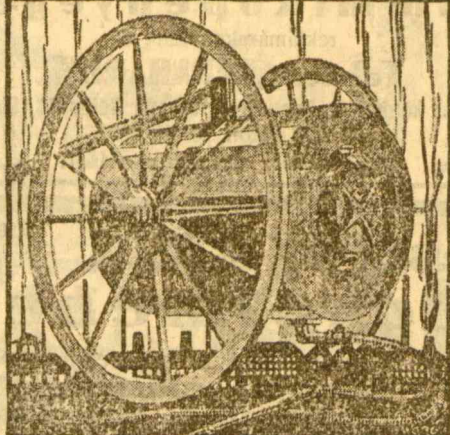
Három új rekordot értek el a bukaresti atlétikai versenyen

Szombaton és vasárnap tartották Bukarestben az országos atlétikai bajnoki mérkőzéseket, melyek három új rekordot hoztak. A verseny szombati részletes eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Péter (TAC) 10.8 mp. 2. Albrich (Olympia Br.) 11 mp. 3. Harjan (Sp Stud.)

Kalapácsvetés: 1. Bodea (Coltea Br.) 40.50 m. Kravatzky (Olympia Br.) 24.90 m.

Távugrás: 1. Stefan (Coltea) 6.57 m. 2.

Tüzi fecskendő, a vagyon őre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja
M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)
BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30. SZAM.
TELEFON: 70/71. 54/1.

Fischer (Tac), 6.49 m. 3. Milanics (Jahn Csernovitz) 6.46 m.

400 m. síkfutás: 1. Schechter (Maccabbi Csernovicz) 52.2 mp. 2. Virgil (Stad. Rom.) 52.3 mp. 3. Wild (Minerul Vulcan).

Magasugrás helyből: 1. Péter (TAC) 141 cm. 2. Constantinescu (St. R.) 136 cm. 3. Henrich (O. Br.) 130 cm.

110 m. síkfutás: 1. Albrich 16.5 mp. Országos rekord. A Brassói Olympia kitűnő gátfutója, ki már a multikori szép, stílusos futásával, rekordjavítással biztatott, héttized másodperccel megjavította saját rekordját. 2. Neascu (Coltea) 17.3 mp. 3. Anastaziade (St. R.)

5000 m. futás: 1. Petrescu (St. R.) 16 p 46.6 mp. Országos rekord. (Eddig: Petrescu 16 p 53.8 mp.) 2. Nacea (St. R.) 3. Sarbu (St. R.)

400 m. gátfutás: Virgil (St. R.) 61.8 mp. 2. Alexandrescu (St. R.) 62 mp. 2. Anastaziade
Súlydobás: 1. Fritz (Coltea) 13.34 m. 2. Koste (Kinizsi) 13.10 m. 3. Kravatzky (O. Br.) 11.38 m.

Távugrás helyből: 1. König (Olympia Bukarest.) 2.94 m. 2. Fischer (TAC) 2.69 m. 3. Tomescu (Unirea Braila) 2.66 m.

800 m. futás: 1. Kabáth, AAC 2 p 23 mp. 2. Velcovici (St. R.) 2 p 5 mp. 3. Wild (Minerul).

4-szer 100 m. staféta: 1. Brassói Olympia 45.2 mp. 2. Sportul Studentesc 46.7 mp. (Bukaresti kerületi rekord.)

Vasárnapi verseny eredményei:
Rúdugrás: 1. Titz (O. Br.) 3.27 m. 2. Georgescu (Kinizsi) 3.27 m. 3. Csegezi (O. Br.) 2.96 m.

Kikaptak a brassói favoritok

BCFR—BMTE 2:1 (0:0). Bajnok mérkőzés, melynek eredménye nagy meglepetés. A munkáscsapat, mely nemrég a Brasovia felett aratott lelkes, de tulerélyes játékkal 3:0 arányú győzelmet, három letiltott játékos a hiánya miatt vesztett el két biztosnak látszó pontot. A mérkőzést szintelen, akciónélküli, lapos mezonyjáték jellemezte, az emberek a nagy melegtől, vagy a lustaságtól alig mozogtak. Az első félidő döntetlenül, gól nélkül végződött, pedig, a munkáscsapatnak lett volna alkalma vezetést elérni tizenegyesből.

A második félidőben a játék javult. Mind két csapat jobban törekszik eredményre. Erős támadások mindkét részen, melyek inkább a vasutasokra szerencsésebbek. Balog szerzi meg az első gólt a CFR-nek. Utána nem sokára Gecse egyenlít szép lövéssel. A játék iráma kezdés után még inkább fokozódik. Az MTE sok veszélyes helyzetet teremt, azonban Molnár kapus kitűnően véd. A játék vége felé Cziki gólya szerzi meg a CFR-nek a győzelmet. Az MTE küzd az egyenlítésért, azonban a lelkesen védekező vasutas csapat lehetetlenné teszi az eredmény megváltoztatását.

Az MTE három, a CFR két tartalékkal játszott s ez meg is látszott a mérkőzésen. A labda cél nélkül táncolt a játékosok között. Kombinációnak, taktikának nyomát sem lehetett látni. Az eredmény is inkább a szerencse, mint a nagyobb tudás műve volt.

Hargita—Brasovia 2:1 (0:0). Bajnoki mérkőzés, mely a lelkesen játszó székelyudvarhelyi csapatnak juttatott két pontot. A Hargita erősen tartalékolva tíz emberrel állott fel, a Brasovia szintén nélkülözött pár jó emberét. A játék egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta. Az első félidő lanyha mezonyjátékkal telt el, kevés kapuelőtti akcióval. A kapusok mindkét részen védtek.

A második félidőben élesebb a játék. Mindkét csapat jobban belefelel a játékba. Hullámozó mezony játék, a csatársorok azonban gólképtelenek, ami lövés kapura megy, azt a kapusok védik. A félidő közepén Csekme huszonöt méteres szabadrugása akad meg váratlanul a hálóban. A Hargita erős támadásba megy át. Egy szabadrugás (Göllner) utáni kavargásból Reik egyenlít. Tíz percre rá ugyancsak Göllner huszméteres, erős, védhetetlen szabadrugását enged be Várhegyi. Brasovia támadással ér véget a játék.

Gazdasszonyok

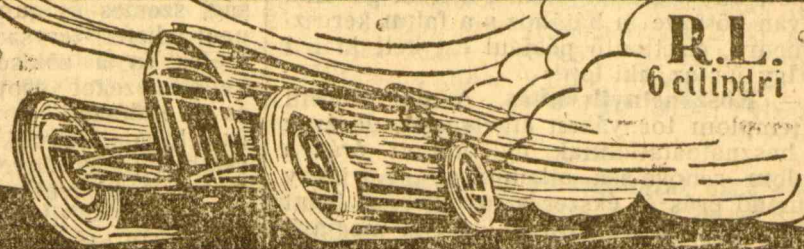
ne fogadjanak el másikat csak a Krékné-féle
Házicukraszák:
című könyvet.
Ára 40— lej.
Kapható mindenütt.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24000 címszót tartalmaz. I. Román-Magyar rész füze 80.—; II. Magyar-Román rész füze 80.—; a két rész együtt kötve egész vászon kötésben 180.— lej; diszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

R.L. 6 cilindri

ALFA ROMEO

KENYELMES — ELEGANS — TARTOS.

Az összes típusokat raktárról szállítja kedvező fizetési feltételekkel a vezérképviselőt:

Saturnia S. A.
București, Calea Victoriei 143.

A jó szövet a fontos!

A ruha elegáns külsejét mindig a szövet minősége dönti el és nem a ruha alakja, a mely a sok variáció dacára végeredményben mindig ugyanazt a formát őrzi meg. Ezért csak a legjobb minőségű szöveteket kell választania.

Julius Nedoma

patverseny Budapest bajnokságáért. Bajnok MAC csapata 636 cm. átlaggal. II. FTC 604 cm. átlaggal. III. Beac 574 cm. átlaggal. Diszkoszvetés. Ötös csapatverseny Budapest bajnokságáért. Bajnok Mac 36.86 cm. átlaggal. II. BBTE. 33.71 cm. átlaggal. Magyar maratoni bajnokság I. Király Pál (ESC) 2 óra 57 p. 35 mp. II. Gyertyai SZMTE. 3 óra 4 p 28 mp. A nemzetközi versenyek második napján 100 yardos síkfutásban I. Rozsahegyi Mac 10.2 mp. II. Hajdu FTC 10.2 mp. Súlydobásban I. Darányi Mac 14.56 cm. 800 m. I. Peltzer 1 p 53.6 mp. II. Borsi 1 p 56.6 mp. Diszkoszban. I. Hoffmeister 4678 cm. II. Marvalits 4329 cm. Hoffmeister többi dobásai negyvenen aluliak voltak 220 yardon. I. Hajdu 22.6 mp. II. Pajt. Gerelyben I. Szepes 6218 cm. országos rekord. II. Gyurko FTC. 600 m. Egy angol mérőföldes síkfutás: I. Gyulai Debreczen, 4 p 24.4 mp. II. Szerb 4 p 24.8 mp. III. Belloni 4 p 25.7 mp. Mindhárom az országos rekordon belül.

SZINHÁZ

Csókos asszony a „Thália” műkedvelő előadásában

A Thália műkedvelő egyesület szombat este a Csókos asszony három felvonásos operettét adta elő csaknem telt ház előtt, jó szereposztásban. A darab, melyet tavaly sokszor játszottak a színészek nagy sikerrel, most is hatásos volt. A betétek, mint a Pat és Patachon népszerű figurái, egy orosz tánc, a görögök tánca, a hipnotizálás most is változatossá, leköltővé tették az előadást.

A szereplők közül ki kell emelnünk a női főszereplőt: Kovács Etust, ki közismert kitűnő hangjával, elsőrendű játékaival megérdemelt elismerésben részesült. A szubrett szerepét Máncs Nusi játszotta. Temperamentumos játéka életet, üdéséget vitt a darabba. Szereplése túlhaladta a dilettánsok játékát. Táncai, énekszámai viharos elismerést váltottak ki. Izléses toalettjei emelték megjelenésének báját. Az elismerés jele volt az a rengeteg virág, amivel a nézőtér jutalmazta a kis szubrettet.

A többi női szereplők közül kitűnt Dóczy Irén, míg a férfiak közül a legnagyobb sikert Waier Sándor aratta Kubanek szerepében. Elsőrangú komikus, ki sok hangos kacajra fakasztotta a közönséget. Kálmán Márton elegáns, jó megjelenésű gróf volt, kinek szép énekei megtalálták az utat a közönség elismeréséhez. Fater István a szokott jó, természetes játékaival és táncával érdemelte ki a közönség tetszését. Szántó Lajos ismét kiváló színészi kvalitásokat árult el. Kisebbszerepekben kiváltak Balogh Mihály, Bodor Matyus, a két Daczó leány és Márkus Irén.

Az előadás a magyar társadalom nagyobb érdeklődését érdemelte volna meg. Egy fiatal műkedvelő társaság, mely a magyar kultúra ügyét szolgálja elvárja, a támogatást. Az előadást a városi zenekar Schelker Reinhold karnagy vezénylete alatt a szokott precizitással kísérte.

Autóhűtőket, radiátorokat!

Újra készíti és szakemberrel javítja. Garancia mellett, a legrövidebb idő alatt! **BOKIS GÁBOR** speciálisan berendezett hűtőüzem **BRASSÓ, HOSSZU-U 14. SZÁM**

Hirdetmény.

A Sindicatul spirtului végrehajtó bizottsága közli hivatalosan, hogy a működést folyó hó huszonötödikén megkezdji, mely naptól kezdve szeszgyárakból és velük kapcsolatos szeszszabadraktárakból a Sindicatul által kiállított bonde dispoziíei nélkül semmiféle szesz ki nem adható. Szesz megrendelések tekintetében holnap hirdetmény adatik ki, mely tájékoztatja az érdekelteket követendő eljárásról.

Sindicatul Spirtului.

8343

A CSAVARGÓK KINCSE

Regény

(26)

Irta: Székula Jenő

— Ki az? Hé! Mit keres! — riadoznak belülről hangok.

— Gyilkosság történt... szörnyű gyilkosság, — rebegi a csavargó elhaló hangon.

Gyufa halk sercenése hangzik. Világosság gyullad ki. Majd emberek is előkerülnek. Termetes, marcona parasztok cselemlenek ki a pítvarból és körülözönlők a csavargót kérdéseikkel.

— Hogy volt? Mi történt? Hol volt a gyilkosság?

— Ott nil — mutogat a csavargó. — Abban az elátkozott kastélyban.

— Nincsen ezen a helyen semmiféle kastély.

— Lenn a folyóparton. Kormosfalu, emeletes épület.

— Az a régi malom romja lehet.

A csavargó reszkető hangon és dadogva beszéli el részleteit a szörnyű éjszakai verekedésnek.

— Jöjjenek! Segítsenek! Talán meg lehet még menteni az áldozatot.

Csak kelletlenül engedelmeskednek. Kocsit, lovat előkerítenek, hogy azon ispotályba szállítsák a szerencsétlent.

Már pirkad. De a hold felhők mögé rejtí arcát. Révülő és kísérteties félhomály. A malom romja még fenyegetőbb így, mint este a hold szelid sugarainál.

A kocsit megállítják. A letaposott fűvön át a csavargó előrevezeti a béresgazdát, két szálfatermetű, dalia fiával.

— Itt volt... itt esett össze a boldogtalan.

De hasztalanul keresik a megölt áldozatot. Csapó Gyula nyomtalanul eltűnt.

Az átázott, agyagos földön még jól látható a nyoma, ahol gémberedett testtel fetrenghetett. — a sarju széles levele is, mintha friss vértől csillogna oly sötétén — azonban nyoma sincs a megkéselt áldozatnak.

A béres homloka komor ráncokba szalad össze.

— Az öregapját tegye lóvá, édes öcsém, uram. Maga részeg, vagy rosszat álmódott.

— De én... a magam szemével láttam.

— Gyakran megesik, hogy utasemberek összezördülnek valamin, a bícskázás sem ritkaság a mi vidékünkön. Azért még nem köll föllármáznai az egész világot.

A parasztok visszaülnek a kocsira, és hangos káromkodás és ostopattogtatás között elvágtatnak. Homokinak még örülnie kell, hogy el nem tángálták, amiért ok nélkül kicsődítette őket.

Most tanácstalanul bámulja a folyó halványzöld vizét, — amelyen széles karikák képződnek a szürkületben.

Csapó Gyula hová lehetett?

— Talán maga Belzebub jött érte, hogy elcipelje széles vállain. Meg lehet. Most már sült, szegény, alvilági katlamon.

Vagy föllállt. Szörnyű és égő sebekről kinezva elvánszorgott a folyóig. Csak két-három lépést kellett tennie. Talán belezuhan a mély vízbe. Magával sodorta a sebes ár. Igen. Így történhetett.

A csavargó megdörgöli hideg harmattól permetező homlokát.

— Vagy álmom volt? Képzeldés? Rémlátás?

Gyorsan és ijedten a zsebébe nyúl. Ime ott van még az egymilliós bankiegy, amivel Óriás Ferkó ajándékozta meg. Tehát nem üzött vele csalfa iátékot a kénzelete.

Igaz lesz a többi is mind.

Szédülő fővel megy visszafelé az uton. Körüljárja a malom magas, lepörkölődött falait. Elvonul a ritkás, göröcsőágú fák alatt. A nedves földön mélyen belenvomódva a ruha talajba, még látható a futó férfiak lábnyoma. Csak a cipők hegye van benyomódva a porhanyós homokba. Látszik, hogy lábujjhegyen futottak.

Gondokba merülten vonul el a burgonya-földeken keresztül.

Valamiben megbötlik. Egy kána volt. Főlemeli. Elei kicsorbultak a friss ársástól, a nyelén agyagos föld nyoma. Göröcsös mozduattal emeli a vállára és megindul a hepehuras, vakondtúrásos réten keresztül a magányos jegenyefa felé.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Szörmeárut hitelre!

Mérlegelve a mai nehéz gazdasági viszonyokat, továbbá arravaló tekintettel, hogy igen tisztelt vevőkörnek a bevásárlásokat lehetővé tegyem, elhatároztam, hogy szigorúan szolid áralm változatlan fenntartásával szörmeárut hitelképes egyéneknek részletfizetésre is adom. — Rókkát festünk garancia mellett minden színre. Lei 380-ért.

ROSENBERG SIMON

szücs és szörmeárúház Brassó, Kapu-u. 42.

Előnyös ár! — Dus választék! — Szolid kiszolgálás! — Kérje hitelajánlatomat!

Alapítotott: 1904 **Erdély** Telefon: 5—52
legnagyobb raktára!

Witkovitzi fekete és horgonyzott vascsövekben, valamint összekötődarabok, Vizvezetékberendezési kellek, Fürdőberendezések, ugymint kádak, fürdőkályhák, fajencé-mozsdók angolberendezésű ürszékek, fayence falburkolatok, mindennemű vízcsapok, stb. Vidéki megrendelések szakszerűen lesznek összeállítva, érdeklődésre a berendezések szerkesztésére vonatkozóan felvilágosítással szolgálunk.

Allandó nagyraktár prima tescheni horgonyzott lemezekben.

Kertész Henrik, Brassó.

Hercules dobozgyár

Cluj,
Cal. Victoriei 10.

Telefon:
978.

Gyárt:
Kereskedelmi, gyógyszer-
szeti és luxusedozókat,
továbbá tokokat, stílt-ka-
zetit és ákszer dobozokat.

Megvételre keresünk

fehér gyertyánfa-rönkök

kiválóatott, prima minőségű haszon-
fát, u. m.: **körte- és diófarönkök**

Georg Wenzel & Bruder cég
CODLEA-FERETEHALOM.

Divatos és olcsó ruha- és kabátszövetek nagy választékban

D. HERBECAR

cégnél, Princ Carol-utca 9 sz.

Figyelem! Ujítás! Figyelem!

A nagytakarítás csak gyermekjáték!

ha a PHÖNIX porszívó készüléket használja.

Könnyű kezelés, kevés áramfogyasztás.

A Sammel & Verkaufsstelle
Brassó, Rózsa-tér 19.

Csekély használati díj ellenében 220 voltos porszívókészülékeket fél- vagy egész napra kölcsönöz ki. Lehetséges előzetes bejelentést kérünk.

Hirdetmény

A Brassói róm. kath. egyházközség az 1927. szeptember hó 27. napján délután 5 órakor a brassói róm. kath. elemi iskola rajztermében megtartandó zárt írásbeli versenytárgyalás után 1927. október 1. napjától kezdődő egymásután következő három évre bérbeadja a Károly herceg (Kolostor) utca 25 szám alatti házban levő egyik üzlethelyiségét. Az árverési feltételek alolított plébánosnál vagy Dr. Kovácsy Ernő egyházközségi ügyész irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Braşov, 1927. szeptember hó 20 napján.

Dr. Péter Antal
főesperes plébános

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lei. — Állást keresőknek 25%o engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy **ingyen-megjelenést** adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézködésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havan-ként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Egy jól felszerelt és jó menetelű bot és ernyőfogantyúgyárhálasésmiatt eladó. Érdeklődni Hans Christelnél Codlea. 8813

8 HP. jókarban levő Wohanka motor eladó. Nagykároly, Somai-utca 12 Hubayné. 8306

Elsőrendű pergeltbőrű, két- és háromtáblás (araszos teli **szalonna** kapható nagyban 56, kicsiben 60 lejes áron Kádár Mihály mézárósnál Brassó, Kapu-utca 49. 8322

Egy 14 HP. lokomobil rendszerű félstabil magá-
járó gőzgép eladó, esetleg egy 20—25 m. tűzfűtővel Cornell rendszerű üzemképes kazánnal becsérem. Keresztes Béla Targu Mures, Str. Octavian Goga 19. 8332

Csép-öszekekrényt leégett vasramásokat, valamint magányos cséplőket keres megvételre Bővebbet Koszka János Timisoara IV. Nap-utca 7. 8340

Fajgálambot elad és cserél Simon László Medias Str. Mărăşesti 4. 8346

Száritott gombát első rendű minőségűt bármilyen mennyiségben postacsomagban utánvétellel is szállítók. Gál Albert, Str. Portii 68. 8348

Burgonyát szállít bármikor, bárhova prompt Miklós István Satulung, Judeţul Braşov. E416

Eladó tenyészképes, 4 éves hivalybika Kovács Pongrácnál Cioman, jud. Ciuc. E 900

Eladó ruha- és kalapszalonn nagy vevőkörrel jutányos árért. Cim a kiadoban. E 757

Odorheien (Székelyudvarhely) központban szép belső 2 házzal — egyik iparüzletre is alkalmas — kedvező feltételek mellett eladó s bármikor beköltözhető. Ertekezhetni Koláth Lajosnál, ugyanott. E 899

Öt tonnás Büssinghez complete új tengelycsukló (Achseistumel) olcsón eladó. Cim Nobik Andrásné, Cămpina poiana E898

Állást nyerhet

Egészséges **dejkát** keresek kis gyermek mellé, Dimitrescu, Károly herceg utca 7. 8345

Keresek ügyes butoraszta-
asztalost. Ha nős, lakást, fűtést világítást kaphat. Cim Wittenberg S. Kaiman Gheintu, Trei-scaune. E 901

Főmőlnárt keresünk két hengeres malmuakhoz. Részletes ajánlatokat bizonyítványok másolatával fizetési igényeik megnevezésével Tekerőpataki Gőzfűrés, Valeasrámba Judeţul Ciuc kerjük. 8307

Allást keres

Gazdasági vezető állást keres Romániában vagy Magyarországon nagy gyakorlattal bíró, magyar, román, német nyelvet beszélő, kaucióképes szakember. Komoly ajánlatokat a Brassói Lapok marosvásárhelyi fiókiadói hivatalában kér. 8218

Kereskedő segéd állást keres főfő- és rövidáru szakmába, jó kirakatrendező, könyvelési tanfolyammal. Cim: Kertész Bem-u. 3. Odorheiu. E992

Gróf Monte Cristo

Dumas világhírű alkotása, a legizgalmasabb regény, az irodalom elismert remekműve

megjelent könyv-alakban

1000 oldalon, 50 kép-pel, tartós félvászon kötésben.

Ára csak 160 -- Lei.

Kapható a **Brassói Lapok** Könyvosztályában

Brassó, Ferdinand-király (volt Rezső) körút 6. sz.

Vidékre 160 lej beküldése ellenében ajánlva, portómentesen küldjük.

Esztergályos mester special marós, elsőrangú szakember állást keres. E 895

Lakás

3—4 középiskolai tanuló (rituális) teljes ellátásra elfogad iskolai időnyre intelligens zsidó család. Családias gondozás, szigorú felügyelet. Érdeklődők írjanak „jó nevelés” jellegre. 7769

Uri család gyerekeit jó ellátásba veszi Izsák, Cerna-u. 2. 8349

Vegyes

Minden kézimunkát-szerető nő rendelje meg 60 lejért ajánlva, portómentesen a Tündérújjak szeptemberi számát. Pom-pás eredeti minták. Megtekinthető vételkényszer nélkül a Brassói Lapok Könyvosztályánál. S 3

Tündérújjak magyar kézimunkakauzság gazdag tartalmú **muszeptem** e i száma megérkezett. 60 lejért portómentesen ajánlva szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya. S 3 III.

Nagymennyiségű készruha, felöltő, nőikabát, borkabát, gyermekruha, városi bunda, esőköpeny, stb. érkezett a „Hymen” eladási vállalat raktárába Sepsiszentgyörgyre. — Olcsó árak, kedvező feltételek. 8250 V

Igyunk „Venus” borvizet, üdít, gyógyit. Megrendelhető Csiby Sándor, Szentpéteri-ut Braşov E 896

Kantinok, nagyvállalatok és élelmezések ügyelmébe. Elsőrendű há-
vasi munkásturót és va-
tag fehér **sózott szarv-**
nát bármilyen menny-
ségben a legjutányosab-
áron szállít Gál Albert
Str. Portii 68. 8348

Nagy áruház Temesváron

14×10 négyzetméter, a textilszakmában, nagy pinchelyiséggel, a város központjában, a legforgalmasabb sark helyiséggel 10 kirakattal' hosszu szerződés olcsó bérösszeggel, igen kedvező fizetési feltételekkel az áru-
raktárral vagy anélkül **átadandó.**

A helyiség alkalmas: fűszer, vas, bőr, szesz és bor nagykereskedés, bankház, vagy autógarage céljaira. A helyiség esetleg megosztható. — Ajánlatok „Aranybánya” jelige alatt Fehér Olga hirdetését irdájába cimdendők Temesvár Str. Miron Costin 5.

A legbiztosabb eredményel csakis a **Brassói Lapokban** hirdethet.

Cserépkályhák

készen felállítva raktáron.

Legszebb modellek, garantált fűtőképeség

Nagy rakomány csehországi porcellán-fayence lap érkezett Szakszerű szerelését vállaljuk.

Vidéki megrendeléseket autonkon szállítjuk. **Szolid árak!**

TERRACOTTA

cserépkályha lerakat és szerelési vállalat

Brassó, Varut-ut-a 3/a.

A BRASSÓI LAPOK**ELOFIZETOI**

a Herz-féle kölcsönkönyvtárban

50% KEDVEZMÉNYBEN

részesülnek

KÖNYVCSERE MINDENNAP

Magyar-nemet-francia-román-angol könyvek. Budapesti újdonságok naponta érkeznek.